

Kranjsko - Slovenska
Katoliška Jednota
je prva in najstarejša
slovenska brataska pod-
porna organizacija
v Ameriki

Entered as Second Class Matter December 12th, 1923, at the Post Office at Cleveland, Ohio, Under the Act of August 24th, 1912. Accepted for Mailing at Special Rate of Postage Provided for in Section 1102, Act of October 3rd, 1917. Authorized on May 22nd, 1913.

Rooseveltova poslanica 78. kongresu

Washington, 7. jan.—Predsednik Roosevelt je povodom otvoritve 78. kongresa danes osebno prečital svojo poslanico obema zbornicama. Ista se je največ nanašala na sedanji vojni položaj. Med drugim je omenil, da je silna produkcija materiala v naših tovarnah postavila Združene države na pot zmage.

"Ne prerokujem sicer, kdaj bo ta vojna končana," je govoril predsednik, ter izjavil: "Osiške sile so vedele, da morajo zmagati leta 1942, ali pa eventualno izgubiti vse. Ni mi treba še posebej povedati, da osiške ni zmagalo v 1942."

Mr. Roosevelt je nazval Združene narode kot najmočnejšo vojaško zvezo v zgodovini, ki morajo ostati zedinjene ter streti po vojni vsak poskus Nemčije, Italije in Japonske, ali sploh vsakega naroda, da bi se zopet oborožili.

"Največji in najvažnejši strateški razvoj vojne slike v letu 1942 so bili dogodki na ruski fronti," je govoril predsednik. "Prvič (junaška obramba Stalingrada, drugič, ofenziva ruske armade, pričeta v novembru, ki še ni ponehala in ki je prinesla sijajne uspehe."

Predsednik je zagotovil kongres, da je naša defenziva proti Japonski čas preteklosti. "Naš namen je zdaj prisiliti Japonsko k boju. Prošlo leto smo jo ustavili, letos jo nameravamo napadati."

Predsednik je nato povedal, da je sedaj izven kontinentalne Amerike 1,500,000 ameriških vojakov in da šteje danes ameriška vojska 7,000,000 mož in šteto v vsakim dnevom raste.

Predsednik je nadalje naznanil, koliko orožja je Amerika zgradila lansko leto: 48,000 vojaških aeroplanov, več kot Nemčija, Italija in Japonska skupaj; 56,000 vojaških vozil, kot so tanki in topovi; 670,000 strojníc, 21,000 protitančnih topov, 10,250,000,000 nabojev za malo orožje; 181,000,000 nabojev za topove.

Zavezniki se sedaj bore, da bo ves svet užival štiri svobode, ki jih je predsednik objavil lansko leto: svoboda vesti, svoboda pred strahom in svoboda od pomanjkanja.

VOJAKI, STARI NAD 38 LET, ODHAJAJO V CIVIL

Washington.—Moški, stari nad 38 let, ki so dozdaj nosili puško za Strica Sama, že odhajajo v civil, kjer bodo prijeli za delo v vojni industriji ali na polju, kar je oboje v tem času zelo važno.

Dasi je postava, da armada ne sprejme nad 38 let stare pod orožje, komaj en mesec stara, pa že posluje v polnem obsegu.

Odpuščeni v tej starosti so iz armade oni, ki 1) sami prosijo za časten odpust 2), ki so radi starosti nesposobni za vojaščino in bi bili bolj koristni v važni vojni industriji ali na farmah.

Novi bilijoni za nadaljevanje vojne

Washington, 11. jan.—Predsednik Roosevelt je predložil kongresu proračun za vojne stroške v vsoti \$100,000,000,000. Da se pa ta denar dobi, je vprašal predsednik za \$16,000,000,000 v dodatnih davkih. Vsega skupaj bo potrebovala dežela, je rekel predsednik, za fiskalno leto, ki se prične 1. julija, 109 bilijonov dolarjev.

Kar se tiče novih davkov, je predsednik svetoval, naj nima nobena oseba v Zed. državah več kot \$25,000 čistih dohodkov na leto, to je, kadar plača davke in to ne glede na to, kako ta densr dobi v svojo posest.

Ta proračun ni samo največji v zgodovini dežele, ampak je tudi več, kar potrošijo na leto vsi zavezniki in sovražniki skupaj. Ta vsota je trikrat tolika, kot potroši Nemčija, štirikrat tolika kot porabi Anglija in 14 krat večja, kar izda Japonska.

Vsota, ki jo bodo porabile Zed. države za vojno od napada na Pearl Harbor pa do 30. junija, 1944, je samo za en bilijon dolarjev manjša, kot kar je izdala vladna blagajna vsega skupaj od dneva, ko je bil ustoličen predsednikom George Washington v 1789 pa do 7. decembra, 1941, ko so Japonci napadli Pearl Harbor.

Ako bo kongres odobril ta proračun, bo narasel državni dolg do 30. junija, 1944 na \$210,000,000,000. Kongres je dovolil dozdaj kot najvišji dolg 125 bilijonov dolarjev.

Ta dolg, je rekel predsednik, se bo lahko plačal, ker dežela je na zdravi podlagi.

ČLANI NAJSV. IMENA V ARMADI

New York, N. Y.—Rev. H. C. Graham, glavni ali narodni direktor društev Najsvetejšega imena poroča, da je bilo leto začetkom septembra 560,000 članov te cerkvene organizacije v ameriški armadi. Ti člani so bili sledeče razdeljeni: V armadi 350,000, pri mornarici 175,000 in pri marinah 35,000.

Navedena organizacija je izdala 100,000 brošuric "The Road to Victory," katero je spisal newyorški nadškof in vojaški vikar Fr. J. Spellman; brošurico se bo vojakom brezplačno delilo.

ZAVEZNIŠKO BRODOVJE SE ZBIRA PRI GIBRAL-TARJU

London.—Radio iz Pariza, ki je pod nemško kontrolo, je nedavno poročal, da je opažati novo aktivnost v angleškem pristanišču pod trdnjavo Gibraltar. Pariški radio je namignil, da pripravljajo zavezniški novo ofenzivo v Sredozemlju.

Baje je dospelo v Gibraltar 100 transportnih in tovornih ladij, katere so spremljale bojne ladje. Zavezniški na ta osiška poročila trdovratno molčijo.

Kadar stopi voda čez bregove. — Slika kaže mesto Marietta, O., kjer je reka Ohio stopila čez bregove in poplavlila mesto. Voda je bila devet čevljev nad normalo.

Izjava Roosevelta o Otonu Habsburškemu

All bo zdaj konec Otonovega zmagoslavja?

Washington, 5. jan.—(Posebno poročilo NYT).—Predsednik Roosevelt je na svoji današnji časnikarski konferenci izjavil, da so govorice, trdeče, da ima nadvojvoda Oton Habsburški v rokah organizacijo bataljona svobodnih Avstrijev, katerega nabira vojska Združenih držav, slobne in lažjive (vicious and untrue). Predsednik je izjavil, da so se te govorice tako razširile, da jih velja enkrat za vselej zavrniti.

Predsednik Roosevelt je izjavil, da je avstrijski bataljon izključno zadeva vojnega oddelka, ki je začel nabirati precejšnje število takšnih bataljonov, med njimi tudi avstrijskega. Trditve, da kontrolira organizacijo tega bataljona komite pod načelstvom Otona Habsburškega, je popolnoma neresnična.

Dodal je, da so Avstrijci v tej deželi sestavili več komitejev, katerih naloga je, objasniti svojim tukajšnjim sodeželanom, kaj je ta bataljon in kako se mu morejo pridružiti; glede Otona je dejal, da misli, da ta mladi mož sodeluje v enem teh komitejev.

Predsednik je opozoril na dejstvo, da sta se dva Otonova mlajša brata vpisala v bataljon kot navadna vojaka in izjavil, da bo imel dostojen avstrijski komite iste možnosti, da podpira akcijo in obvešča svoje sodeželane o tej organizaciji.

NADALJNE AMERIŠKE ČETE SO DOSPELE V DAKAR

London.—Moroški radio je pred par dnevi poročal, da je dospela v Dakar, francoska zahodna Afrika, že druga skupina ameriških čet. Amerikanci so zasedli letališče pri mestu. Prve ameriške čete so dospole v Dakar, ko je istega izročil admiral Darlan v roke zaveznikom s privoljenjem lokalnih oblasti.

LISTNICA UREDNIŠTVA

V zadnji izdali Glasila smo na prvi strani objavili ponovno prošnjo za točno doposiljanje rokopisov, oziroma naznanil od strani naših društvenih tajnikov in tajnic. Menda nekateri bolj slabo vidijo, zato je ta naša zopetna prošnja bolj v vidnem tisku in okvirju navedena tudi na prvi strani.

Iz Pennsylvanije smo v ponedeljek dopoldne ob 10:30 prejeli naznanilo nekega društva. Pisano je bilo še 6. januarja, toda oddano na pošto pa šele 8. januarja ob 3:30 popoldne.

Iz Clevelanda smo tudi predčerašnjim dobili neko naznanilo, pisano je bilo 7. januarja, toda na pošto oddano šele v soboto popoldne, ko bi imelo biti že v naših rokah. Naravno da ta naznanila in vabila na sejo niso v današnji izdaji priobčena, kajti zadnji dan, kakor že večkrat omenjeno, je sobota dopoldne. Pri tem se ne dela nobenih izjem, tako tudi ne za naša lokalna društva.

PONOS DRUŠTVA ŠT 53

Slika nam predstavlja 16-letna dvojčka Joseph Jr. in Stanley Svete, sinova Mr. in Mrs. Jos. Svete iz North Chicago, Ill., ki sta bila sprejeta v društvo sv. Jožefa, št. 53 na zadnji seji.

Dr. Crile, sloveči zdravnik umrl

Cleveland, O.—Dr. George Crile, star 78 let, ki je bil poznan kot kirurg-znanstvenik, je umrl 7. januarja za srčno hibo v clevelandski kliniki, katero je sam pomagal ustanoviti.

Dr. Crile je bil prvi zdravnik, ki je izvršil prenos krvi (blood transfusion) in sicer v letu 1905. Bil je tudi prvi, ki je uvedel metodo omrtnjenja živcev potom lokalne anestezije, kar je mogočilo hitro zdravljenje po operaciji in preprečilo kirurški pretres živčevja pri operaciji. Dalje je developiral nov način operiranja na golši, ter je sam izvršil okrog 25,000 takih operacij.

Njegovo široko raziskovanje naravnih pojavov življenja, ga je privedlo do teorije, da je življenska sila v človeku, kakor v živalih, gnana po svetlobi in električni energiji. Prva prihaja od sonca, druga se poraja potom celic. Trdil je tudi, da povzroča večino bolezní modernega belega človeka deloma delo in skrb in posebno pa še visok pritisk krvi.

Za časa špansko-ameriške vojne je bil dr. Crile brigadni kirurg, tekem zadnje vojne pa brigadni general v zdravniškem koru in je organiziral prvo zdravniško univerzno bolnišnico enoto, ki je bila poslana v Evropo.

Pokojniki zapušča soprogo in enega sina, ki je tudi zdravnik in sicer v ameriški armadi nekje v inozemstvu.

SVETA MAŠA POD ZEMLJO

London.—V predmestju Tyneside, severno od tukaj, imajo ondodni stanovalci 80 čevljev pod zemljo svoje zaklonišče, kjer se zbirajo v slučaju zračnih napadov. V tem zaklonišču se vrši vsak teden nedeljska služba božja ali sv. maša, po katoliškem župniku Rev. George McBrearty, katere se udeležuje do 300 vernikov, popoldne pa molijo litanije in rožni venec.

Nikola Tesla, slavni izumitelj, je umrl

New York.—Nikola Tesla, star 85 let, velem na polju električnih iznajdb, je umrl dne 7. januarja v New Yorku. Sin grškega očeta in srbske matere je bil rojen 10. julija 1857 v Smiljanu na Hrvaškem. Višješolsko izobrazbo je dobil na univerzi v Pragi.

Leta 1881 je dobil patent na svoj prvi izum v Parizu. Tri leta pozneje je prišel v Ameriko. Nekaj časa je delal pri izumitelju Thomas Edison, kjer je delal načrte za motorje in generatorje.

Kmalu potem je pa začel na svojo roko in je pošiljal v svet nebroj iznajdb v elektriki. Kmalu je zaslovel kot genij v raznih električnih aparatih.

Vse svoje življenje je ostal samski. K počitku je šel skoro vsak dan ob 5:30 zjutraj in vstal je že ob 10:30 dopoldne.

Delavnico je imel v svoji hotelski sobi. Jedel je zelo zmerno in pil ni niti kave, niti čaja, češ, da to škoduje zdravju. Pil je alkohol, ker ga je smatral za zdravilo, toda pil ga je zelo zmerno.

Umrl je brez premoženja ali ubog. Zadnja leta ga je vzdrževalo poslanštvo Jugoslavije v Washingtonu, D. C. Tako mu je tudi preskrbelo dostojen pogreb.

LISTNICA UPRAVNIŠTVA

Ker bi radi kakor običajno vsako leto koncem januarja objavili novi imenik naših krajevnih društev, zato prosimo tajnike in tajnice onih društev, ki nam tozadevnega naznanila (posebne uradne pole) še niso doposlala, naj to kmalu in brez odlašanja storijo. Dne 13. januarja smo pogrešali še 40 takih naznanil.

Tudi društva, kjer v odboru ni nikake spremembe, naj nam dopošljejo tozadevno listino, ali pa po kartici kmalu naznanijo.

1,000,000 POLJSKIH JUDOV UMORJENIH

London.—(NC).—Tukajšnja poljska vlada v izgnanstvu poroča iz zanesljivih virov, da so tekem okupacije poljske dežele Nemci pomorili že nad en milijon judov.

Največ poljskih judov se je svoječasnó nahajalo v Varšavi, 443,000. Letos v marcu je živel v tamošnjem Judovskem "ghetto" samo še 40,000 ljudi, ki so pa zaposleni v vojni industriji; druge judovske naselbine kot: Falenica, Rembertow, Nowy Dvor, Kaluszyn in Minsk Mazowiecki so izginile s površja, ker so Nemci vse ondodne jude "likvidirali," ali pomorili.

MORNARICA NE BO ODPUSTILA NAD 38 LET STARIH

Washington.—Mornariški tajnik Knox je izjavil, da mornarica nima namena odpustiti nad 38 let starih, kot bo to storila armada z onimi, ki so bili klicani v obvezno vojaško službo. K mornarici so vstopili vsi prostovoljno, dočim so bili v armadi poklicani, je rekel Knox, zato bodo morali služiti do konca vojne.

Prememba jugosloanske vlade

London, 29. dec. (JIC) — (Radio prejemna služba.) — Jugoslovska vlada je prišla do enodušnega zaključka, da je za uspešno delovanje v vojnih prilikah potrebno, da se zmanjša število članov vlade, pri čemer pa bo veljalo držati se načela koncentracije političnih strank v vladi.

Na včerajšnji seji (28. dec.) je predsednik vlade Slobodan Jovanović razložil to potrebo. Danes je predal kralju odstop celokupne vlade. Kralj se je posvetoval nato z načelniki strank. Vse stranke so soglasno mneja, da bi imel ostati na čelu vlade Slobodan Jovanović.

Sedanja ali nova vlada je torej sledeča: Profesor Slobodan Jovanović, ministrski predsednik in vnvanji minister.

Dr. Juraj Krnjević, podpredsednik in minister za pošto, brzojav in telefon.

Dr. Miha Krek, podpredsednik in minister za javna dela.

General Draža Mihajlović, minister vojske, mornarice in zračne sile.

Dr. Juraj Šute, finančni, trgovski in industrijski minister.

Miloš Trifunović, vzgojni minister.

Milan Grol, prometni minister.

Dr. Milan Gavrilović, justični, poljedeljski in minister za prehrano.

Dr. Srđžan Budisavljević, minister za narodno blagostanje in zdravje.

Jovan Banjanin, minister za gozde in rudarstvo.

Ko je bil premenjen jugoslovsanski kabinet v Londonu, so bili stavljeni na razpoložnje še naslednji ministri prejšnje vlade: Bogoljub Jevtrić, dr. Momčilo Ninčić, Franc Snoj, dr. B. Čubrilović, Sava Kosačević in dr. Božidar Marković.

OGROMNA PRODUKCIJA ŽELEZNE RUDE

Duluth, Minn.—V raznih rudnikih našega železnega okrožja se je letos v novembru od tukaj na tovrnih parnikih širom Velikih jezer razvozilo 7,582,425 "gross" ton železne rude, tekem sezone dosedaj pa 91,440,962 ton. Predno se sezona vsled zime zaključí, se bo razposlalo še okrog 600,000 ton rude tako, da bo znašala skupna letna množina okrog 92 milijonov ton, kar znači rekord vseh rekordov.

DOMOLJUBEN BRIVEC

Philadelphia, Pa.—Tu živeči 62-letni brivec italijanskega pokoljenja Tony Chericole nima denarja za nakup vojnih bondov, pač pa vrši namesto tega drugo patriotično delo s tem, da zastoj brije in striže lase vojakom na dopustu. Ako mu hoče kak vojak plačati, mu naš domoljubni Tony pravi: "Ne računam nič, saj se Vi, fantje borite tudi zame!" Tony je na ta način s svojim delom postregel že več kot 100 vojakom.

DRUŠTVO SV. JOZEF, ST. 41, PITTSBURGH, PA.

Na glavni letni seji našega društva so bili izvoljeni sledeči odborniki za leto 1943:

John Golob, predsednik; George Wesslich, podpredsednik; Louis Heinlicher, tajnik; John Bojanc, blagajnik; nadzorni odbor: Marko Frankovich, Michael Jordan, Frank Perencak; društvena zdravnik: Dr. Frank J. Arch in Dr. Ralph Fabian; zastavonoša: Anton Sader.

Društvene seje se bodo vršile vsako četrto nedeljo v mesecu ob 2 uri popoldne v navadni sobi Slovenskega doma. Z bratskih pozdravom, **Louis Heinlicher**, tajnik.

DRUŠTVO SV. PETAR I PAVAO, BROJ 64, ETNA, PA.
Noči tajnik društva

Na prošlo godišnji sjednici bil sam ja izabran za tajnika našega društva za godinu 1943. Uslijed toga vas umoljavam, neka si zapamтите moju adresu, koja jest: 79 Kittaning St., Etna, Pa., za sve društvene posle. Isto vas molim, da bi točnu i u redu uplašivali svoje assesment za društvo i Jednotu, i da bi mnogobrojno polazili naše mesečne sjednice.

Sa pozdravom, **John Douranich**, tajnik, 79 Kittaning St.

DRUŠTVO SV. SRCA JEZU-SOVEGA, ST. 70, ST. LOUIS, MISSOURI

Cenjeno mi članstvo! Naša decembrska seja je bila zelo dobro obiskana, ker smo imeli tudi naš, skoro ves, mladinski oddelek, so imeli mlajši večino navzočih.

Tem potom opozarjam članstvo na zelo važno spremembo v društvenih pravilih, tikačoče se pogrebcev. Od sedaj pa do spremembe bo vselej tajnik izbral pogrebca po abecednem redu, izvzeti bodo pri tem samo oni člani in članice, kateri bodo v istem času na bolniški listi. Torej v slučaju, da prejmete pismo, obveščajoč vas, da ste izbrani za pogrebca, a vam je nemogoče iti, nikar ne kličite tajnika. On je storil svojo dolžnost; vi si preskrbite osebo na svoje mesto. To ste z večino odločili za svojo dolžnost na letni seji.

V društveni odbor za tekoče leto so bili izbrani sledeči: Predsednik August R. Prebil, podpredsednik Milton Seeman, tajnik Anton J. Skoff, blagajnik Frank Zlatarek, zapisničarka Miss Anna Šuljak, bolniška odbornica Mrs. Josephine Speck, nadzorni odbor: Charles Ruzicka, John Gabriel Jr., Mrs. Sophie Gabriel; društveni zdravnik Dr. Henry P. Graul, 2905 Cherokee St.

Srečna oseba, dasi nenavzoč na seji, je bil sobrat John Tezak, ki je postal lastnik \$25 vojnega boda.

V decembru mesecu smo izgubili zopet eno članico, sestro Rose Holjevic, v najlepših letih. Tukaj zapuša poleg žalujočega soproga, štiri sinove, hčerko, očeta, brata ter veliko drugih sorodnikov in prijateljev. Naj ji sveti večna luč, preostalim žalujočim v društvenem kakor svojem imenu izražam iskreno sožalje.

Na seji 19. januarja bo zapriseženi novi društveni odbor; predloženih bo tudi par zelo važnih točk. Udeležite se!

Sedaj pa želim blagoslovljenje novo leto celokupnemu članstvu naše Jednote!
S bratskim pozdravom, **Anton J. Skoff**, tajnik.

DRUŠTVO MARIJE POMAGAJ, ST. 78, CHICAGO, ILL.

Naša prihodnja seja se bo vršila v nedeljo, 17. januarja, ob dve popoldne v cerkveni dvorani sv. Stefana. Na tej se-

ji bo vpeljan odbor za leto 1943. Odbor za prihodnje leto je sledeči:

Predsednica Karolina Pichman, podpredsednica Lillian Kozek, tajnica Paulina Kobal, blagajničarka Johanna Mladic, zapisničarka Antonia Kavcic, nadzornice: Anna Stefanc, Mary Tomazin in Sophie Petrovic; rediteljica Mary Mladic, zdravnika Dr. Joseph Ursich in Dr. Zavertnik.

Društvo bo priredilo igro in ples v nedeljo, 28. februarja in sklenjeno je bilo, da vsaka dobi dve vstopnice, eno zase, eno pa naj vsaka skuša prodati. Več o igri se bo pozneje pisalo.

Bolane so sledeče članice: Mathilda Duller, Mary Blanche, Elizabeth Kerzich, Mary Foy, Catherine Mlakar, Mary Faus in Jennie Golja. Upam, da bodo spet kmalu zopet zdrave, kar jim vse želimo.

Ne pozabite seje 17. januarja in veselice 28. februarja!
S sosestrskimi pozdravom, **Pauline Kobal**, tajnica.

DRUŠTVO MARIJE SEDEM ŽALOSTI, ST. 81, PITTSBURGH, PA.

Imena izvoljenih odbornic našega društva za tekoče leto so bila po naši tajnici že objavljena v št. 52 Glasila dne 30. decembra.

Glede teh moram omeniti, da Mrs. Anna Solomon, koja je bila predsednica društva več let, se je mogla odpovedati ter resignirati zaradi bolj rahlega zdravnika. Ker je bila Mrs. Solomon zelo delavna, pazljiva in dobra predsednica, se ji tem potom v imenu vseh članic zahvalim za njeno trudapolno delo, katero seveda bi ji nikdar ne mogla plačati v denarju. Upamo pa, da ji bo naša zahvala zadostovala vsaj nekoliko. Želimo tudi, da se ji bo kmalu zdravje povrnilo in da ko bo poteklo eno leto, bo lahko zopet prevzela breme predsednice tega društva. Upamo tudi, da bo ostala Mrs. Solomon še zanaprej naša aktivna članica, v kolikor ji bo zdravje dopuščalo in da bo pomagala sedanjemu odboru po svoji najboljši moči.

Sklenjeno je bilo na tej seji, da se bo plačevalo članicam \$5 na teden bolniške podpore, kakor zadnje leto. To je, da če ni članica bolna ves teden, ne dobi nobene podpore, tako tudi ne za drugi teden, če ni bolna ves drugi teden. Torej se podpora plača samo po tednih, ne pa po dnevih. Članice naj se naznanijo bolnim bolniški obiskovalki Mrs. Katharine Plantan, da se ne bo kaka pomota urinila.

Dalje je bilo sklenjeno, da se bodo vršile seje vsako tretjo nedeljo v mesecu in to točno ob 2 uri popoldne. Članice so vabljenje, da se udeležujejo mesečnih sej in ker se bo točno pričelo s sejami, ne bodo dolgo trajale in članice bodo lahko šle domov. Seja za mesec januarja bo torej v nedeljo, 17. januarja, točno ob 2 uri popoldne.

Sklenjeno je tudi bilo, da se bo plačalo \$2 dvema članicama, ki bodo čuvale ob krsti kakšne umrle članice od polnoči do zjutraj na domu pokojnice. Če bo ista ležala pri kakem pogrebniku, straže ne bo treba.

Članice so prošene, da plačujejo svoj assesment redno in če imajo dolg pri društvu, upamo, da bodo kakor hitro mogoče istega plačale—zato, ker dolg povzroča skrb in kakor hitro se iznebi človek takih skrbi, lahko prične živeti zopet normalno, kar je veliko boljše za zdravje kakor pa skrb.

Zelo žalostno vešt ima zdaj vsem sporočiti, naša blagajničarka, sestra Mrs. Mary Balkovec je nagloma za vedno zapala v Gospodu ob 8. uri zju-

traj, 7. januarja. V sredo veser je še hagnjela z našo KSKJ družbo kje in bila navedena sdrava. Nekoliko časa potom, ko se je vrnila domov, je bila pa še odpeljana v bolnišnico, kjer je v kratkem času umrla. Zelo žalostno je to za njenega soproga, družino, članice in vse našo naselbino. Mrs. Balkovec je bila zelo delavna in aktivna članica na društvenem in socialnem polju in jo bomo zelo pogrešali. Umrla je ravno na svoj rojstni dan. Družini izrekam v imenu članstva, naše sožalje in upam, da bo Marija Sedem Žalosti, naša patrona pomagala olajšati njih bridkosti in da bo spremila našo pokojno sestro v nebeški raj.
Frances Lokar.

DRUŠTVO SV. SRCA MARIJE, ST. 111, BABERTON, O.

Naznanjam članicam našega društva sklep glavne letne seje, da odsedaj naprej se bodo mesečne seje vršile v naši farni dvorani in ne več v dvorani društva Domovina. Prosim, da boste to spremembo vpoštevale in tiste, ki navadno pred sejo plačujete, bom na mestu ob času kakor poprej za pobiranje assesment. Torej zapomnite si: Mesečne seje se vršijo vsako drugo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne v farni dvorani.

Uradnice društva za leto 1943 so kakor sledi: Rev. Matt A. Jager, duhovni vodja; Jennie Nagel, predsednica; Frances Stopar, podpredsednica; Frances Smrdel, 10-56th St., tajnica; Mary Tancek, blagajničarka; Mary Znidarič, zapisničarka; Mary Ambrozic, Patricia Burke, Frances Rogel, nadzornice; Jennie Penko, rediteljica; Jennie Čič, zastavonošalka. Kdo bo društveni zdravnik, bom poročala kasneje, ker nam je vsled pomanjkanja zdravnikov težavno, oziroma imamo težkoče, bomo morale biti zadovoljne samo, ako ga bomo sploh še doblje. Naša prejšnja zdravnika, Dr. Frank Warner in Dr. Andrew Raymond sta odšla v vojni službo. Kaj si hočemo, delo in dolžnost, kateri jih kliče, je veliko, veliko najnejša na vojni fronti, kot je pa doma, in kakor sem omenila, bomo morale biti zadovoljne le z enim zdravnikom. Tako si ne bomo mogle zbirati kakor smo si navadno druga leta.

Sedaj pa še nekaj! Da se ne bodo samo možka društva naše K. S. K. Jednote ponasala s svojimi člani-vojski. Želim sporočiti, da smo tudi izmed vrst našega ženskega društva ponasane na našo članico Mary Ann Brunski. Ona je prva ženska od našega društva, ki je zapustila svoj dom in se vpisala prostovoljno v službo Strica Sama ter bila pridajljiva Women's Auxiliary Corps. Kakor je razvidno iz njenih pism, se precej zadovoljna počuti. Piše: "Ko delamo vojaške vaje, sem včasih tako trudna, da mislim, da ne bom mogla nobenega koraka več narediti, ampak le kar še naprej vaje in vezbanje. Hrana mi gre v slast kot še nikdar prej." Dostavlja še: "Kaj več še pozneje pišem."

Mary je bila velika ljubiteljica športa tukaj doma, torej se nam nič čudno ne zdi, ko se je odločila, da pomaga zvojevati zmago našim fantom.

Omenjena je hčerka Mr. Charles Brunski-ja in večletne bivše predsednice našega društva, sedaj že pokojne Anne Brunski. Pred vstopom v armado je bila Mary zaposlena kot tajnica tukajšnje višje šole, pri superintendentu Mr. Harold A. Pieffer-ju.

Končno želim srečno in blagoslovljeno tekoče leto 1943 vsem glavnim uradnikom in uradnicam in vsemu članstvu naše Jednote ter mojim prijateljem in znancem po širni Ameriki!

Sosestrski pozdrav, **Mary Petrich**, tajnica.

DRUŠTVO SV. JOZEFA, ST. 189, CLEVELAND, O.

Naše društvo je izvolilo sledece odbornike za leto 1943: Predsednik John Pezdirtz, podpredsednik Anton Rudman, tajnik Joseph Ferra, 444 E 152nd St.; bolniški tajnik Mike Zlate, 845 E. 139th St., telefon P 0T 0m ac 9902 blagajničarka Frances Leskovec, zapisničarka Anna Grajar, nadzorni odbor: Mary Jerkič, Stanley Zagorec, John Terček; društveni zdravnik: Dr. Skur, Dr. Opas-

Sosestrska pozdravom, Frances Smrdel, tajnica.

DRUŠTVO SV. ANE, ST. 134, INDIANAPOLIS, IND.

Članice, katere niste bile navzoče na glavni letni seji, vzemite to v naznanje, kar se je sklenilo.

Prihodnja seja se bo vršila v nedeljo, 17. januarja, ob 3 uri popoldne v navadnem prostoru. Sklenilo se je, da se vas obvesti v Glasilu, da boste znale vse in prišle na omenjeno sejo, katera izostane, bo plačala globo 50 centov v društveno blagajno. Katera bo pa prisotna, jo pa lahko sreča doleti, bo pa dobila za \$5 vrednosti vojnih znamk (War Stamps).

Na prihodnji seji bo tudi zaprisežen novi odbor. Spopolnile bomo tudi še druge pomanjkljivosti, da bomo v najlepši zadovoljnosti in pripravljene nadaljevati naše društveno delo v tekočem letu.

Opominjam vas tudi na to, da vse, stare in mlade, se potrudite za novo članstvo; pripeljite kaj novih kandidatkin na prihodnjo sejo, tako da nas bo en batalijon do prihodnje konvencije naše Jednote. Agitirajmo torej za našo dično K. S. K. Jednoto!

S sosestrskimi pozdravom, **Antonia Kos**, tajnica.

DRUŠTVO MARIJE POMOG KRISTJANOV, ST. 165, WEST ALLIS, WIS.

Naznanjam vam, da smo prejtele vabilo društva sv. Janeza Evangelista, št. 165 KSKJ na njih proslavo 40-letnice, ki se vršila v nedeljo, 24. januarja v Harmonie dvorani. Za to slavnost imam tudi jaz tikete za banket na razpolago. Katera bi se rada istega udeležila, naj kupi tiket od mene ali od našega društva. Se enkrat vas vse ponovno vabim na to slavnost.

Dobile smo tudi vabilo od Victory Cadets Drill Team, podružnice št. 17 SZZ, ki priredijo svoj party v cerkveni dvorani v nedeljo, 17. januarja ob 8. uri zvečer. Prosim članice, da pridete igrat, ker imajo lepe "pillow cases" in moramo tudi tem dekletom pomagati. Torej udeležite se v velikem številu omenjenih prireditev!

Zopet vas vabim in opozarjam, da pridete na prihodnjo sejo, ki bo dne 7. februarja, ob 2. uri popoldne. Meseca marca pa ne bomo imele seje na prvo nedeljo, kot po navadi, zaradi naše 25-letnice, kar bomo praznovali isti dan, ampak naša seja za mesec marc bo dne 1. marca in sicer pri naši predsednici Mrs. Josephine Windishman, 6409 W. Greenfield Ave, ob 7. uri zvečer, to je v pondeljek, to bo samo za tedaj, potem bo pa vsaka seja prvo nedeljo v mesecu.

Društveni odbor in članice se zelo zahvaljujemo naši članici Mrs. Kristini Bevez, za njeno delo kot nadzornica, ker je redno prišla knjige pregledovale in potem dala svoje poročilo članstvu na seji. V veselje mi je tudi poročati, da za mesec januar nimamo nobene članice na bolniški listini, to pri tako velikem društvu je nekaj znamenitega. Želim vsem, da bi bile zdrave in dovoljne vse tekoče leto. Bog vas živi!

Sosestrski pozdrav, **Mary Petrich**, tajnica.

DRUŠTVO SV. JOZEFA, ST. 189, CLEVELAND, O.

Naše društvo je izvolilo sledece odbornike za leto 1943: Predsednik John Pezdirtz, podpredsednik Anton Rudman, tajnik Joseph Ferra, 444 E 152nd St.; bolniški tajnik Mike Zlate, 845 E. 139th St., telefon P 0T 0m ac 9902 blagajničarka Frances Leskovec, zapisničarka Anna Grajar, nadzorni odbor: Mary Jerkič, Stanley Zagorec, John Terček; društveni zdravnik: Dr. Skur, Dr. Opas-

kar, Dr. Ferris in Dr. Staoney; zastopniki za Slovenski dom na Holmes Ave. John Paširtz, Louis Simenc, Anton Rudman, Mike Zlate in John Terček; zastopnik za Slovensko Zadržno Zvezo John Paširtz.

Društvo zboruje vsak tretji četrtek ob 7:30 zvečer v Slovenskem domu na Holmes Ave. Sobratski pozdrav, **Louis Simenc**, bivši tajnik.

DRUŠTVO SV. ANE, ST. 173, MILWAUKEE, WIS.

Naj še enkrat omenim, da se za naprej, oziroma za to leto vršijo naše seje vsako prvo nedeljo v mesecu po večernih ali ob 2:30 popoldne v cerkveni dvorani.

Zadnja seja je bila še precej povoljno obiskana kljub slabemu vremenu, članicam ni zametiti, če se niso udeležile v večjem številu. Prosim, pridite na prihodnjo sejo.

Članicam naznanjam, da sem prejela vstopnice za banket in za ples od društva sv. Janeza Evangelista, št. 65, ki bo imelo 40-letnico 24. januarja v Harmonia dvorani. Sestre prostim, da bi se udeležile kolikor največ mogoče te slavnosti in ne pozabite, da imam jaz vstopnice za razprodati. Torej ste prošene, da jih kupite pri našem društvu.

Bolezen je položila na bolniško postelj Ano Klemenc. Na ledenem tlaku je nesrečno padla članica Mary Mermal, pokodovala se je na nogi. Upamo in vse želimo, da se ji ma bo zdravje kmalu povrnilo.

DRUŠTVO MARIJE POMAGAJ, ST. 174, WILLARD, WISCONSIN

Cenjenim članicam naznanjam sklep glavne letne seje meseca decembra.

Društvo priredi bazar in veselico za Materin dan meseca maja. Pozneje v poletju pa pripravimo en piknik v korist dvorane (to je za rabo omenjene). Katera se ne bo udeležila omejenega piknika, bo plačala 50 centov v društveno blagajno.

Porodno podporo se je zvišalo iz \$10 na \$15, to je seveda za one, ki spadaja v društveni bolniški oddelek.

Sklenilo se je tudi, da v slučaju bolezni, naj samo bližnje članice obiščejo bolno sestro; oddaljene se ne bo za to odločevalo vsled pomanjkanja gazolina. Vseeno se pa prosite, da se vsaj nekoliko žrtvujete in s tem skazete svoje spoštovanje in sočustvo do bolne sestre.

Dalje se je sklenilo, da vsaka članica se mora udeležiti glavne letne seje, če ne, plača 50 centov kazni v društveno blagajno. To velja za vse, razen če je članica bolna ali preveč oddaljena.

Odbor je ostal stari še za tekoče leto.

Srečno, mirno in blagoslovljeno novo leto vsem!

S sosestrskimi pozdravom, **Mary Gosar**, tajnica.

DRUŠTVO MARIJE VNEBOVZETE, ST. 203, ELY, MINN.

V mojem zadnjem naznanilu sem članice našega društva ob kratkem prosila, da bi redno v tekočem letu svoj assesment plačevale, kajti jaz NE bom več kolektala po hišah, sem že prestara za tak posel. Ker ni hotela na zadnji letni seji nobena druga prevzeti mesta tajnice, sem jaz to storila dobri stvari in vam na ljubo.

Ne zamerite mi te, vrstice, ki veljajo osobito onim, ki na seje ne prihajajo; torej moram potem Glasila vam povedati, kar se mi je najbolj zamerilo v mojem poslovanju zadnjih šest

let kot tajnica društva, to je neredno plačevanje assesment. Čast pa omni, ki na to svojo dolžnost pazi! Ene izmed teh so celo dve milje oddaljene od mesta, pa ob času plačujejo. Celotne ženske pridejo v najhujši zimi z assesmentom, torej posnemajte vestne članice iz 26 in Spalding Location, potem bo tudi zame boljše pri tajnikovanju.

Dalje vam povem, da mi je članstvo na decembrski seji strogo naročilo, da ne smem za nobeno članico več assesment založiti niti za en mesec, katere so nezanesljive, pač pa da se moram pravil držati, to je, če je katera več kot za en mesec dolžna, da jo moram suspendirati. In tega sklepa se bom morala tudi držati, ker drugače ne bo reda v knjigah.

Tudi povem, da je društvo sklenilo na zadnji glavni seji v decembru, kupiti si en vojni bond; zato pa moram od vsake članice in člana kolektati 25 centov. Upam, da ne bo kakega oporekanja zaradi te dobre ideje. Pomagajmo naši novi domovini po svoji moči v vseh ozirih; pri tem pa tudi ne pozabimo molitve. Molimo in prosimo našo patrono, sv. Marijo Vnebovzeto, naj izprosi pri Bogu oni mir, ki ga svet več nima. Le eden je tam v nebesih, ki zamore te divje Herodeže in tlačitelje narodov ukrotiti s svojo vsemogočno božjo roko in ustavi to grozno klanje. Ubogi naš slovenski narod, ki stopaš po križevem potu na Kalvarijo! Ubogi tudi naši ameriški vojaki na suhem in na morju, ki trpijo vojne posledice! Bog se vseh usmili in nam podeli zopetni ljubimiri!

Pred zaključkim naj še navedem odbor našega društva za tekoče leto: Predsednica Katherine Grahek, podpredsednica Katherine Slogar, tajnica Katherine Spreitzer, 428 E. Chapman St.; blagajničarka Mary Gatchnik, 701 E. Camp St.; zapisničarka Mary Dejak, nadzornice: Mary Skratsky, Mary Sever in Anna Musich, duhovni vodja Rev. Frank Mihelcich, zdravniki: Dr. Grahek, Dr. Rodemaker, Dr. Ayres, Dr. Suderland in Dr. McCarty.

S pozdravom, **Katherine Spreitzer**, tajnica.

DOPISI

GLAS IZ EVELETHA, MINN.

Eveleth, Minn. — Želja me je poprijela, da bi se po dolgem odmoru zopet oglasil v našem listu (Glasilu) in na kratko poročal nekoliko novic. Najprvo naj začnem z vremenom. Zimo imamo precej mrzlo, tako da kurjave ni mogoče veliko prihraniti, čeravno bi to želeli posebno zdaj v teh razmernih časih, da bi pomagali naši deželi. Sneg je pokril zemljo s svojo belo odejo že v koncu septembra meseca in od tistega časa je ta še vedno ostala pokrita. Živo srebro se pomiče vedno med 30 pod ničlo in mrzle so pa vse sappe brez izjeme od katerega dela sveta pihajo.

Navadno ob teh dolgih zimskih večerih radi prebiramo razne novice iz naših naselbin Amerike in skoz radio valove poslušamo svetovno žalostne vesti ali razmere. V takšnih časih smo, da ni mogoče kaj dobrega sporočiti.

Smili se mi naš ubogi narod v starem kraju in največ me pa skrbi za moje mater, katera bodo to leto februarja meseca (ako jih Bog še živi) 87 let stari. 30. oktobra 1941, po tistem ko je Italija okupirala Jugoslavijo sem dobil zadnje pismo od njih.

Neusmiljena smrt pa še ni s svojim delom nehala, ampak je segla še naprej in je v nedeljo 3. januarja ob 7:30 uri zjutraj prevedenega po božjih obredih, iztrgala izmed naš ljubčega prijatelja in očeta štirih hčera Mr. Anthony Fritz. Prizadete uboge hčere so res usmiljenja vredne. Pred dveh leti oziroma 30. marca, 1941, so izgubile svojo dobro mater, a zdaj pa očeta.

Mr. Fritz je bil bolehal že nekaj let in kljub svojih bolečin se je vedno strpežljivo in hrabro boril z velikim navdušenjem, da se ozdravi. Hčere so se zelo trudile, lepo mu stregle in poskušale vse po svojih najboljših močeh, da mu ohranijo življenje. Ampak vsa ta muja je bila zastonj.

Pokojni Anthony Fritz je bil večletni obrtnik in dobro znan na Evelethu in okolici, kjer je živel nad 44 let.

Mr. Anthony Fritz je bil rojen 26. novembra leta 1876 v Vasi Hrvače pri Ribnici. 18. januarja leta 1903 se je poročil z Katarino Štaduvar (Anzelevo).

Mr. Fritz je bil tudi soustavovnik in večletni predsednik društva št. 59 in tudi redni delegat 15. konvencije v Clevelandu, O. Spadal je tudi k društvom ABZ, št. 26; SNPJ, št. 69, in Loyal Order of Moose. Zapuša za njim žalujoče štiri hčeri (katere so vse izučene učiteljice) Mary, Katherine, Frances in Julia in eno sestro v starem kraju, Mrs. Martin Briski.

Pogreb se je vršil v četrtek ob 9:00 uri zjutraj iz naše slovenske cerkve sv. Družine s sv. mašo zadržnico. Pogreba se je udeležilo veliko znancev in prijateljev iz Eveletha in sosednjih mest.

Njegove sestre hči je prišla iz Milwaukee, Wis.

Naj vsi mirno počivajo v ameriški zemlji. Ostalim pa izrekamo svoje sožalje.

ZA SVOJE SINOVE-VOJAKE

Bridgeport, Conn. — Matere pri fari sv. Križa se spominjajo svojih sinov-vojakov. V nedeljo, 17. januarja bo izvanreden dan. Pri sv. maši ob 7:30 zjutraj bodo matere fantov, ki služijo pri vojakih, darovale sv. obhajilo zanje, ki so razkropljeni širom sveta, daleč od svojih dragih sorodnikov.

V marsikateri družini v naši fari so bili žalostni božični prazniki, ker ta ali oni član ni bil pričujoč v molitvi in še posebno pri obhajilni mizi. Zato bodo matere na omenjeno nedeljo našle največji tolažbo v tej temni uri. Obenem bodo prosile pri obhajilni mizi pričujočega Jezusa, da varuje sinove, ki živijo v tako veliki nevarnosti daleč od doma.

V cerkvi na oltarju bodo gorele sveče za te naše vojake v znak materinske ljubezni in molitve za svoje sinove. Sv. maša ob 7:30 prihodnjo nedeljo bo darovana za vse fante iz naše fare, ki služijo domovini in za njihove matere tukaj doma. Vse matere so prošene, pa tudi očetje in sorodniki naših vojakov, da pridejo v nedeljo in da tudi oni prejmejo sv. obhajilo za sorodnike, ki služijo v vojski. To bo najlepši dar, ki vam ga bo mogoče pokloniti. Še enkrat vas prijazno vabi društvo Mater fare sv. Križa in vam priporoča v molitve vse fante-vojake iz naše fare!
Agatha Antolich, članica društva št. 148.

BARAGOV SVETILNIK

(Pile Promotor.)

Se o "Blažu in Nežici"

Morda ste opazili, kako čedno poročilo o knjigi "Blaže in Nežica" je prineslo Glasilo KSKJ pretekli teden na svojih angleških straneh. Zelo prav je, da se tudi naša mladina nekoliko seznanja s Slomškom in njegovim vzgojnim delovanjem pred sto leti. Napisal je tisto angleško poročilo P. Alojzij Medic OFM iz Lemonta, Ill., pa se menda ni hotel podpisati ali kaj. Hvala mu, namreč za trud in spis, ne pa zato, ker se ni hotel podpisati.

Samo nekaj bi na tem mestu človek pokritiziral. P. Alojzij je lepo napisal o Slomšku in njegovih knjigi in je pravilno podal zgodbo, ki se vleče skozi knjigo "Blaže in Nežica." Ni pa povedal, kako je Slomšek v to zgodbo vpletel učno snov knjige, ki je razdeljena na 52 poglavij, kolikor je namreč v letu nedeljo. Tista zgodba je samo nekaj zunanega v knjigi, da je branje bolj privlačno. Poglavitno v knjigi je učna snov in zato je treba sedaj pokazati, kako je Slomšek to reč zamislil.

Razdelitev učne snovi v knjigi "Blaže in Nežica v nedeljski šoli" ni bila mogoča po današnjih šolskih urnikih, kjer se vrste razni predmeti uro za uro skozi ves dan, ves teden. Slomškova šola je previdevala samo eno učno uro na teden, to je vsako nedeljo. Slomšek je pa znal učno snov razdeliti naravno na mojesterski način. Razporedil je vse po razpoloženi učencev in spravlil v zvezo z zunanjimi dogodki tekom leta. Na primer:

O božičnih praznikih ljudje radi gredo k polnočnici in si med potjo svetijo z bakljami. Na to okolnost navede pouk, kako je treba paziti, da se ogenj ne raztroši in se ne povzročijo požari.

Ob novem letu je po takratni navadi marsikateri šolar ali šolarica zapustil šolo in sta šla v službo. Na to okolnost navede Slomšek nauk, kako se je treba vesti v službi med tujimi ljudmi.

Huda zima je in drevje poka od mraza. Dobra prilika za pouk, kako je ravnati, kadar koga hudo zebe ali če celo ozebe ali zmrzne.

Nezdrava mlačna zima je in mnogo ljudi zbolijo. Na to navede Slomšek pouk o obiskovanju bolnikov in kako je treba bolnemu človeku streči. Ta pouk je bil za takratne čase zelo potreben, ko ni bilo vedno pri roki zdravniške pomoči in so ljudje ob raznih epidemijah umirali kot muhe.

O pustnem času se ljudje žejnijo in prireajo svatoščine. Primerna prilika za pouk o zakonu in kako se je treba obnašati na gostijah.

Neki praznovrevec je hodil v stari grad kopat "zaklade." Pri tem delu so ga cigani poštono opeharili. Sledi nauk: Zares so v zemlji zakopani zakladi, toda treba je vedeti, kako naj jih človek dvigne. To se zgodi potem umnega kmetijstva, zlasti umne sadjereje. Ves nadaljni pouk to uro je posvečen umni sadjereji. Kako pomenljiv pouk zlasti za tiste čase!

Oni dan je mrknilo sonce in kmalu potem luna. Mnogi ljudje so ugibali na vse strani, kaj to pomeni. Izobražen človek pa mora vedeti, da so ti pojavi nekaj popolnoma naravnega. Zato sledi pouk o tem, kako nastajajo sončni in lunini mrki.

V neki vasi so se pojavile kože in bilo je mnogo bolnikov. Nekateri so celo umrli. Toda ljudje bi se lahko obvarovali te bolezni, če bi bilo bolj znano — cepljenje zoper kože. Zdaj takoj sledi pouk o potrebi in

načinu tega cepjenja. Bilo je poletni in nastalo je močno treskanje in strela je udarjala na vse strani. Celu v neki zvonik je treslo in ubilo cerkovnika, ki je zvonil k hudi uri. Takoj sledi pouk, kako se je treba vesti ob hudi uri, se obvarovati strele, oziroma kako pomagati človeku, ki je od strele opaljen, pa ga ni ubilo.

V neki župniji je naredila silno škodo po poljih toča, ki se je bila usula kakor iz peharja. Nekateri praznovrni ljudje so ugibali, katere čarovnice so točo "naredile." To je velika neumnost. Ob tej priliki razložijo knjiga, kako nastane toča, in obenem poučuje, kako neumno je verjeti v čarovnice in sploh držati na praznovrsko prismođarijo.

Novica z Dolenjskega je povedala, da je tam nekje izbruhnula strašna gripa. Utegne pa priti nad kako vas še kaka drugačna kužna bolezen. Če si ljudje ne znajo sami pomagati, jih lahko mnogo pomreje. Zato se sedaj poučimo, kako se da razna kužna navlaka, tako tudi gripa, preprečiti in pravočasno ustaviti.

V Lazah so imeli pred kratkim velik strah, ker se je priptel v vas stekel pes in nekateri ljudi obgrizel. Na to novico Slomšek navede pouk o pasji steklini in kako je treba ravnati s človekom, ki ga je obgrizel stekel pes.

Zvedelo se je, da se je v nekem kraju obupan človek obesil. Ni bil še mrtev, ko so ga našli, pa mu niso znali pomagati, zato je siromak končno le umrl. Brž sledi pouk, kako je treba obešenca rešiti, če še ni mrtev. Enako se ob tej priliki poda pouk, kako pregrešen je vsak samomor, ne samo samomor z obešenjem.

Tu smo torej navedli nekoliko primerov, kako si je Slomšek zamislil najpotrebnejši pouk v nedeljskih šolah. Bralec lahko sprevidi, kako praktično in res za življenje prirejana je bila njegova knjiga. Kajpada ne smemo pozabiti, da je bila knjiga pisana v prvi vrsti za mladino na kmetih. In še to zopet poudarimo na tem mestu, da moramo vedno imeti pred očmi razmere, kakor so vlada- le po kmetih na Slovenskem takrat, to se pravi — pred sto leti.

Kdor je v tistih časih vedel vse, kar je bilo tiskano v knjigi "Blaže in Nežica," je vedel veliko in se mu ni bilo treba bati, da bi bil med nevedneže zapisan.

V luči tega raznišljanja lahko rečemo brez vsakega pretravanja, da je bil Anton Martin Slomšek zares velik vzgojitelj svojega naroda in zasluži, da ga štejejo med največje slovenske može. Razume se pa, če bi živel v naših dneh, bi ne spisal take knjige kot jo je v resnici. Sto let je pač sto let in v tako dolgi dobi se svet veliko spremeni. Da se je pa toliko spremenilo, imajo svoje zasluge tudi take knjige kot je bila Slomškova "Blaže in Nežica."

Končno še dostavimo, da je bil vrhovni cilj vsega Slomškovega delovanja tako tudi te knjige, ta: Ves pouk za mladino naj bo usmerjen v pravo razmerje človeka do Boga, do bližnjega, do sebe in do zunanje narave.

Zares — v vseh rečeh lahko postavimo Slomška poleg največjih vzgojiteljev človeštva — pred sto leti!

MAKE EVERY PAY DAY BOND DAY

75 LET STARO PISMO O BARAGOVIM BOLEZNI IN SMRTI

Drugi dan po Baragovi smrti, to je 20. januarja, 1868, je pisal Rev. Honoratus Bourion iz Marquette, Mich., sledeče pismo nadškofu v Cincinnati:

"Monsignor:-
"Naš dobri in častitljivi škof je mrtev! Odsel je in nas zapustil sirote! Prihodnji petek ga bomo morali spremljati na njegovi zadnji poti. Monsignor, kdo bi mogel preceniti našo veliko izgubo? Nekoliko tolažbe bi bilo za nas, ako bi ga na zadnji poti spremljalo veliko številu duhovnikov, kakor se splošno vsepovsod dogaja ob pogrebu škofov. Ali ni naš apostol, ki je za časa svojega apostolskega delovanja v tej divji in zmrzli pokrajini rodil Cerkev 25.000 Indijancev, ali ni zaslužil, Monsignor, da bi se mu izkazale one izredne časti, ki jih Cerkev nsklanja drugim škofom, ki so odšli po zaslužni venci? Toda ne: Bog je odločil, da ima biti smrt našega nezabnega škofa posnetek njegovega življenja. Umrli je sredi ostre zime, ko mrzli sever ledeni in do okorelosti premraža ude vsakogar, ki se drzne ven na njegov ledeni piš. En sam človek je bil ob njegovi smrtni postelji, da mu je zaprl oči, njegov ubogi služabnik. Le nekaj malega duhovnikov, morda pet ali šest, bo neslo njegove zemeljske ostanke na prostor miru.

"Ko preiščujem življenje svetniškega škofa, tako polno odpovedi, venčano s tako velikimi uspehi pri izpreobračanju duš — če si predstavljam njegove poslednje trenotke in njegov pogreb, se mi zdi, da imam pred seboj življenje in smrt sv. Frančiška Ksaverja, apostola Indije, ne pa škofa Barage, apostola Indijancev.

"Kako srečnega se je moral počutiti naš škof sredi svoje zapuščenosti, ko je videl, da mu je Bog naklonil smrt sredi svoje črede ob obali Gorenjega jezera, ki ga je bil tolikokrat obšel na krpljah, počivajoč in prenočujoč v snegu — vse zato, ut Christi locum faciat (da bi Kristus pridobil duše). O življenje, polno zaslužnje! Kakšen zgled za nas! Čeprav moramo mi ubogi duhovniki vsajh storiti kaj takega, kar bi se zdelo težko človeku, ki živi v civilizirani in obljuden deželi: če primerjamo svoje težave s tem, kar je naš rajni škof imel prestat v teku svojih 36 let med Indijanci, se moramo skraj sramovati samih sebe in smo kakor pritlikavci spričo velikana.

"Kako mnogokrat pač je bil po tri ali štiri dneve brez vsake jedi, ko je sledil indijanskim rodovom na lov, pa jim je pričelo zmanjkovati divjačine, ki jim je bila edina prehrana sredi divjih godov. Kako mnogokrat je potoval po šest do sedem čevljev globokem snegu 300 do 400 milj daleč in se je moral plaziti po rokah in nogah čez strme skale gričevja ob Gornjem Jezeru! Kako mnogokrat je moral prekresti do vratu v vodi in nadaljevati pot med vsemi mogočimi zaprekami, da si mu je curljalo od oblake; Nikari ne mislite, Monsignor, da je tako delal samo v začetku svoje službe ali morda samo, dokler je bil še zdrav in močan.

"Pred šestimi leti sem bil nastavljen kot duhovnik pri katedrali v Sault Ste. Marie. Škof je bil takrat 66 let star in zdravje mu je resno odpovedalo. Zima je bila tedaj izredno ostra in snegu smo imeli okoli šest čevljev. Jaz sem bil malo prej prišel s Francoskega in sem si komaj upal iz hiše zavoljo mraza. Toda škof je bil vso zimo najdalje dva tedna doma. Ves ostali čas je hodil iz wigwama v wigwam in je obiskoval Indijance, takrat še poga-

ne. Tako je bil vesel svojih odkritij, da je prišel domov le za kratek oddih in da je poskrbel za mašno vino, precej nato je spet hitel sam samecati po nove pridobitve.

"Bilo je daleč od Sault Ste. Marie, toda če mu je šlo za reševanje duš, ni nikoli računal s daljavo. Končno je prišel do cilja, večkrat prenočivši v snegu. Zbral je Indijance okoli sebe in jim je oznanjal veselo nanznanilo. Po nekaj dnevih je krstil glavarja in vso vas. Vrnili se je domov srečen, da je odzvel satanu toliko zmago-slavja. Približal se je Sault Ste. Marie na zmagoslavem vozu: škof, napol zmrzel, je sedel na majhnih sanah, ki so bile kak dva palca višje od tal, vlekli jih je pa majhen indijanski pes. Slučajno sem pogledal skozi okno in ko sem videl svojega škofa v taki opravi, si nisem mogel kaj, da ne bi jokal.

"Monsignor, takrat sem videl, da učenec ni večji od Učitelja. Naš Gospod je pač jezdit osla na svojih potovanjih, toda naš škof je bil še s psom popolnoma zadovoljen!

"Toda, čemu bi dalje našteval. Napolniti bi moral debelo knjigo, če bi hotel napisati vse zanimive dogodščine iz življenja našega škofa. Sicer pa ne kaže prehitovati. Upam, da bo življenje Baragovo kmalu popisano in natisnjeno v knjigi in bo ostal nemilij spomin nanj, ki bomo za njim žalovali do konca našega življenja.

"Bolezen, ki je končala življenje našega pokojnega škofa, je prišla pred tremi leti. Bolezen, odrevenelost udov, je bila posledica njegovega naporenega življenja. Sprva je napadla roke in noge, pozneje je navalila na srce in je kmalu zanesla opustošenje po vsem telesu. Ako bi se bil škof v začetku bolezni umaknil v pokoj in si dal mir, bi gotovo dalje živel, toda nedelajnost ni bila prisojena njegovi naravi, zato ni mogel nikoli počivati. Čeprav je noč in dan mučila in mu izčrpavala telesne sile mukotrpka tresavica, ni nikdar popustil v svojih dolžnostih.

"V poletni dobi je obiskoval vse svoje misijonske postaje kakor navadno, odgovarjal lastnoročno na vsa pisma in je upravljal škofijo, kakor da je njegovo zdravje v najboljšem stanju.

"Odločen udarec pa je po menil za njegovo zdravje znani mrtvoudni napad tretji dan cerkvenega zbora v Baltimoru. Že nekaj dni pred odhodom v Baltimore je prišel nekak napad. Vendar je bil to samo prednik onega drugega resnega napada, ki bi mu bil gotovo prinesel smrt že v Baltimoru, da ni Bog poskrbel za poseben pomoček prav v trenutku padca. Napsni škofovski križ ga je pri padcu močno rnil na prsih in povzročil krepak odkot krvi. To ga je rešilo takojšnje smrti.

"Bog je uslišal njegovo molitev in mu je dal umreti, kakor je škof večkrat dejal, sredi njegove črede. To me spominja odgovora, ki mi ga je dal nekoč v bolnišnici sv. Neže v Baltimoru. Navadno sem ga šel obiskat vsaki dan pred sejami zbora in po njih. Nekoč sem mu na prigovarjanje nekaterih škofov namignil, da bi bilo koristno za njegovo zdravje, če bi na stara leta ostal kje v milejšem podnebnju kakor je ob Gornjem Jezeru, češ, da njegovi odreveneli in že kar mrzli udje ne bodo mogli več dolgo prenašati pronicujočega mraza severnih vetrov in da bo

to skrajšalo dni njegovega življenja.

"O, nikoli ne bom pozabil žalostnega in po sočutju kričečega pogleda, ki ga je škof obrnil name! Zdelo se mi je, da mi očita z besedami Cezarja: "Tudi ti, sinko moj! Misel, da bi moral živeti daleč proč od svoje črede, mu je skoraj prinesla nov napad. 'Ne,' je rekel odločno, 'umreti moram, kjer sem živel, in tudi če umrjem na potu domov, moram vsaj tvegati povratek.'

"Dan na to je sam od sebe zapustil bolnišnico iz bojazni, da bi utegnili nekateri duhovniki to vprašanje predložiti škofom v presojo. Na njegovo zahtevo sva se napolila nemudoma proti domu in še k nadškofu nisva šla po slovo. Bil je slab, zelo slab, na vsem potovanju z vozmi. Moral sem ga držati na rokah in kadar je bilo treba z voza na voz, sem ga moral nesti. Težko bi bil takrat verjel, da bo še videl pred smrtjo Gorenje Jezero. Skoro rjaverjen sem bil, da bo izdihnil pred koncem potovanja. Toda ne: Bog je odločil, da mu da izpiti kelih bridkosti do dna.

"Ko je končno prišel v Marquette, je našel vse narobe. Eden, ki se je bil škof zanašal nanj, je pobegnil s svojega mesta škofu v osramočenje in ljudstvu v pohujšanje. O, kako bridke solze je točil škof! Ubogi mož! To mu je zadelo poslednji udarec. Od tedaj dalje so vidno pešale njegove telesne in duševne zmožnosti. Silno težko je govoril in še kora ni mogel sam narediti. Toda kljub njegovi oslabelosti smo še upali, da utegne dočakati pomladi, ako bi le bolezen ostala omejena na vnanje ude.

"Tri tedne pred smrtjo je poslal pome. Bil je jako slab in je z gotovostjo pričakoval smrti tisti dan. Mrtvoudnost je zgrabila pljuca in komaj je mogel dihati. Zdravila so mu dala nekoliko olajšanja. Osem dni pozneje, dne 19. januarja, med eno in drugo uro zjutraj je umrl po nekaj minut smrtnega boja. Dosegel je starost 70 let, pet mesecev in 12 dni.

"Dan po škofovi smrti smo brali njegov testament. Škof je določil do prihoda svojega naslednika vsega premoženja svojega zaklostana, Gašperja Schulteja. Mož je bil pri škofu zadnjih osem let. Ta strežnik, ki ga je škof smatral za vrednega, da mu podeli nižje redove, je stregel škofu v njegovi dolgi bolezni bolje kot bi mu mogel lastni oče. Škof je imel do njega največje zaupanje in moč ga je v vsakem oziru tudi zaslužil.

"Dan pred smrtjo mu je škof izročil testament in mu je prepovedal, dati ga celo kakemu duhovniku. Naročil mu je, naj skrbno pazi na njegove reči, knjige, pisma, rokopise itd., ter naj vse preda v lepem redu nasledniku. To je povzročilo neprijetno stališče strežniku in me je naprosil, naj pšsem Vaši Presvetlosti in Vas vprašam, če morda ni dolžan izpolniti poslednjega naročila svojega gospodarja in vodnika, da bi namreč po njegovem ukazu yso škofovo lastnino imel pod ključem, do prihoda novega škofa?

"Oprostite mojo nadležnost, Monsignor, in mi dovolite, da se podpišem Vaši milosti prepokoren sin v Kristusu
"H. Bourion,
"župnik cerkve sv. Pavla,
"Negaunee, Mich."

NOVA VELEZANIMIVA KNJIGA IZŠLA

Ljubljanski škof dr. Gregorij Rožman je napisal pretresljive besede v svoj lanski pastirski list: "Morje bridkosti se je razlilo nad ubogo Slovenijo." — Da, strašna nesreča je zadel ubogi narod doma. Res "pravo morje" bridkosti!

Toda kako je prišlo do tega? To se mnogim ameriških Slovencev zdi tako težko razumljivo in bi zelo radi vedeli.

Na to vprašanje odgovarja nova knjiga, ki je prav kar izšla z naslovom:

"Ko smo šli v morje bridkosti."
Knjigo je spisal Rev. K. Zakrajšek. Obsega nad 200 strani. Vešana je v platno.

Rev. K. Zakrajšek je edini Slovenec v Ameriki, ki je vse to sam videl in skusil. Bil je tam in je mogel le s težavo priti nazaj v Ameriko. Napisal je knjigo, da tako pojasni svojim ameriškim rojakom, kar bi tako radi vedeli. Sedaj veliko čitamo in slišimo o strašnem trpljenju naroda doma in naše časopise nam vsak dan poroča o novih strahotah. Toda kaj se je zgodilo doma tiste mesece, predno

Dr. Miha Krek pošilja novoletne pozdrave

New York. (J.I.C.) — Podpredsednik jugoslovanske vlade dr. Miha Krek je za Silvestrov večer naslovil Slovencev v Istri in na Goriškem v Sloveniji in v Ameriki, slovenskim vojakom v Egiptu in v Južni Afriki, tople častnike in želje za srečo v Novem letu. V naslednjem navajamo glavne točke tega govora, katerega vsebina bo vsem Slovencev v krepko vzpodbudo.

Dr. Krek pozdravlja najprej matere in žene, ki so v tej vojni največ žrtvovala, ker so dale ono, kar jim je najdragocenejše. Spominja se nato onih, ki se nahajajo v Nemčiji. Madžarski in Italiji in tam stradajo in trpe. Pokloni se slovenskim žrtvam in pozdravlja one, ki se bore pod zastavo belega orla. Ne pozabite pa tudi nas slovenskih delavcev v Ameriki, ki izvršujejo svojo dolžnost s tem, da kujejo orožje za vse zavezničke. Pozdrave pošilja tudi našim pilotom in mornarjem, ter vsem želi srečno Novo leto.

Po teh uvodnih besedah je dr. Krek zagotavljal svoje slovenske slušateljce, da preteklega leta 1942 ne smemo podcenjevati in da nam bo šele zgodovina pokazala, kaj smo dosegli v tem letu. Zapisala bo tudi neštete grobove posejane širom naše zemlje.

V letu 1942 je slovenski narod vodil junaški boj za Jugoslavijo in za svojo svobodo v njenih mejah. Jugoslavija je bistvena misel vsega našega življenja in hotenja. Jugoslovanska država je prva in osnovna potreba našega naroda in socialnega življenja. To smo pokazali v letu 1942 s krvjo in neštetimi grobovi.

Roko v roki s svojimi brati Srbi in Hrvati, bodo Slovenci korakali po poti osvoboditve — Slovenija je najsilnejša utrdba Jugoslavije.

Dr. Krek zatrjuje potem, da nas pogled na naše porušene domove utrjuje v veri, da bomo v letu 1943 krepko nadaljevali svojo borbo za velike cilje. V letu 1943 bo odpadla negotovost preteklega leta in se bo z jasnimi obrisi pokazala zmaga zavezniških vojsk na vseh bojiščih.

Dr. Krek je zaključil z željo, da bi združeni narodi v letu 1943 slavili svojo končno zmago in povdarjal važno vlogo Slovencev pri ustvarjanju Jugoslavije, skupne domovine vseh Srbov, vseh Hrvatov in vseh Slovencev. V teku leta 1942 so Slovenci davali žrtve za skupno svobodo, a leto 1943

se je "morje bridkosti" razlilo, kako je bilo takrat, ko se je vojna začela in se država Jugoslavija razsula, kaj se je tam go-dilo prve mesece vojne, ko v Ameriki ni bilo še nikakih poročil. Prva podrobna, natančna in zanesljiva poročila je šele on prinesel.

Knjiga "Ko smo šli v morje bridkosti" na vsa ta vprašanja odgovarja in vse pojasnjuje. Velezanimivo bo vse to izvedeti od očevidca.

S knjigo vsak naročnik prejme tudi zemljevid Slovenije, na katerem je označena in pojasnjena meja med Nemci in Italijani.

Knjiga "Ko smo šli v morje bridkosti" stane \$2.50 in se naroča pri pisatelju. Naročite jo takoj!

Naročila nazovite na
Rev. Kazimir Zakrajšek,
302 E. 72nd Street,
New York, N. Y.

Prvih sto iztisov je avtografiranih, to je, pisatelj jih je sam lastnoročno podpisal. Če hočete tak iztis (autographed copy), tedaj pošljite svoje naročilo takoj, še danes!

V jami VII gori

Zvonček je zabrnal! Inženjer Peter je vstal, zložil časopis in stopil na peron. Postajni načelnik je spoznal rudarskega inženjerja in ga je pozdravil z rdečo čepico. Peter je brezbržno odzdravil. Maj-hna, črna pika se je prikazala na robu jaze, kjer so se svetle tračnice izgubljale ko kovinast trak. Pika se je naglo večala in večala, že je hrumel in bobnel brzdovlak. Še nekaj trenutkov in objel bo malo, plavalaso Renato! Odkar je bil pred letom nastopil službo rudarskega inženjerja pri velikem rudniku, je vse utihnilo krog njega. Spočetka, ko je bil prišel semkaj iz vele mestnega vrveža, se je le težko privadil tukajšnjim razmeram. A stisnil je zobe in se lotil dela, da bi tako napolnil praznoto, ki je v njej živel na svojem službenem mestu. Zatorej se je neskončno veselil svidenja svoje zarocenke, ki se je ta dan javila, da pride.

Hrumčeje priropotal vlak. Peter je kmalu izsledil osebo, ki jo je čakal. Vitka postava v športnem plašču; ozek obrazček sredi plavalasih kodrov. "Renata!" Ze jo je objel in jo potegnil z vagona k sebi nizdol. Nato se mu je zasmejal dvoje oči: "Peter, pogled, že vsi naju gledajo, koliko časa me boš pa še držal za roko?" Marsikdo se je občudovaje zadržal v lični par, ki je stopal v zakajeno mestece, ki je bilo skoraj skrito za sivimi oblaki dima, ki so se dvigali iz visokih dimnikov krog rudnika. Ze je brnelo v čajniku, buko-va polena so prasketala v peči in rdečkasti plameni so odsevali po mračnih stenah. Renata je dolgo govorila Petru, sedeč v naslanjaču in nato ji je Peter opisoval svoje življenje: da ima zdaj stalno službo, da je ravnateljstvo zadovoljno z njim in zna ceniti njegovo prizadevanje in da si bosta zdaj pač mogla ustvariti domače ognjišče in se v kratkem poročiti. Zamolklo grmenje je pogoltilo njegove besede. Oba sta začudeno pogledala k viškku. Kaj je bilo? Sirene so rjoveče zabrlizgale, parne piščali so rezko zapiskale, zakričali so zvonce: "Alarm!"

Težki koraki so zadoneli po ulici. Zamolkle besede, pretresljivi kriki. Okna žvenketajo, vpitje in hrumenje. Z enim samim skokom je planil Peter k oknu in ga sunil vsakebje. Na (Dalje na 4 strani)

EVERYBODY ID SHOOT STRAIGHT With Our Boys BUY WAR BONDS

GLASLO K. S. K. JEDNOTE

Official Organ of and Published by
THE GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION of the U. S. A.
 In the Interest of the Order

ISSUED EVERY WEDNESDAY

OFFICE: 6117 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND, OHIO
 Phone: Henderson 3913

TERMS OF SUBSCRIPTION:

For members, yearly	\$0.24
For nonmembers in U. S. A.	\$2.00
Foreign Countries	\$3.00

NASI POKOJNI ČLANI IN ČLANICE

Od 1. januarja do 26. decembra je pri naši Jednoti lanskega leta umrlo 281 članov in članic odraslega oddelka; k tem jih bo pa gotovo treba še nekaj prišteti, namreč one, umrle zadnjih pet dni minulega meseca. Če računamo gornje število na mesec dobimo 23 smrtnih slučajev za vsak mesec.

Skupno število leta 1941 umrlih članov in članic tega oddelka je bilo za 30 slučajev (251), manjše od lanskega števila.

Vprihodnji izdaji sledi uradno naznanilo o umrlih kakor vsak mesec. Navadno pa objavljamo imena istih en teden pred tem in to sicer na uredniški strani v njih blag spomin.

ZOBETZ ANA, članica društva št. 4, umrla 20. decembra, v starosti 72 let.

THOMAS GEORGE, član društva št. 7, umrl 22. novembra, v starosti 75 let.

BLATNIK MATH, član društva št. 7, umrl 5. decembra, v starosti 71 let.

VIDMAR JOSEPHINE, članica društva št. 14, umrla 1. decembra, v starosti 68 let.

MALOVECC JOHN, član društva št. 21, umrl 14. septembra, v starosti 21 let.

GASPAROVIC FRANCES, članica društva št. 30, umrla 5. decembra, v starosti 64 let.

MAURIN GEORGE, član društva št. 38, umrl 27. novembra, v starosti 79 let.

STERK PETER, član društva št. 40, umrl 20. novembra, v starosti 74 let.

IKOVIC ANTON, član društva št. 53, umrl 3. decembra, v starosti 54 let.

MATKOVICH ANTON, član društva št. 55, umrl 24. novembra, v starosti 69 let.

VIDMAR JOHN, član društva 56, umrl 11. decembra, v starosti 77 let.

KASTELIC ANA, članica društva št. 59, umrla 29. novembra, v starosti 64 let.

OBRAVEC EMIL, član društva št. 61, umrl 26. decembra, v starosti 61 let.

PETERNEL JOHN, član društva št. 63, umrl 21. decembra, v starosti 66 let.

HOLJEVIC ROSE, članica društva št. 70, umrla 12. decembra, v starosti 48 let.

ZEFRAIN MARY, članica društva št. 78, umrla 18. decembra, v starosti 64 let.

MRAK ALBINA, članica društva št. 86, umrla 7. novembra, v starosti 31 let.

ZUPANČIČ ELIZABETA, članica društva št. 108, umrla 17. decembra, v starosti 72 let.

KORCE LOUISE, članica društva št. 120, umrla 11. decembra, v starosti 45 let.

BARLE FRANCES, članica društva št. 150, umrla 2. decembra, v starosti 63 let.

SLAPNIK FRANCES, članica društva št. 162, umrla 14. decembra, v starosti 29 let.

KONCILJA FRANK, član društva št. 180, umrl 24. decembra, v starosti 65 let.

MATAN MARY, članica društva št. 181, umrla 19. novembra, v starosti 60 let.

KOCKÁ JOHANA, članica društva št. 206, umrla 1. decembra, v starosti 55 let.

FLORANCIC JOSEPH, član društva št. 217, umrl 23. novembra, v starosti 65 let.

BRANCELJ FRANK, član društva št. 226, umrl 21. novembra, v starosti 30 let.

Skupaj 13 umrlih članov in ravno toliko članic. Najstarejši med njimi je štel 79 let, najmlajši pa 21 let.

Naj počivajo v miru božjem, blag jim spomin!

NOVOLETNA PRIPOROČILA NASIM DOMOLJUBNIM GOSPODINJAM

Začni novo leto na pravičen način. Skleni izvrševati stvari, o katerih si prepričana, da jih lahko izpolniš. V takem slučaju je boljše za moralo, kakor pa staviti si nedosegljiv cilj, ker istega sploh ne skušaš doseči.

V sedanjih resnih časih nam tudi naše slovenske ameriške domoljubne gospodinje lahko veliko pripomorejo k zmagi, če naredijo in se držijo sledečih desetih zaobljub:

- 1.—Vrši svoj delež v programu reciniranja.
- 2.—Pripravljaj redilne jedi za svojo družino.
- 3.—Ne kupuj novih hišnih potrebščin.
- 4.—Pazi na obleko, da bo dlje časa zalega.
- 5.—Hrani pri elektriki, plinu in kurilnem olju.
- 6.—Skrbi za primerno varnost hiše pri morebitnem zračnem napadu.
- 7.—Hrani maščobo, kante, gumijaste in svilnate izdelke.
- 8.—Izdajaj denar na previden način samo v potrebi.
- 9.—Kupuj vojne bonde in znamke od prihranjenega denarja.
- 10.—Ako ti ostaja kaj prostega časa, pomagaj s kakim čezurnim delom Amerikemu Rdečemu križu, Civilni obrambi, Akciji bolničark, Amerikemu ženskemu dobrodušnemu službovanju itd.

Spomenik našim fantom

Predno bo konec te vojske, moramo biti pripravljani na številna žrtve. Marsikateri ameriški vojak bo padel za obrambo demokracij. Med temi bo tudi marsikak slovenski fant, saj smo jih dali ameriški Slovenci lepo število Stricu Samu, pa še jih bomo dali.

Nekaj naših vojakov je že padlo, kot smo čitali poročila. Ni jih ravno dosti, pa vsakega je škoda. Toda vojska je vojska in pripravljani moramo biti na razne žalostne novice z bojnih front, da še padel ta in oni naš fant.

Ko bo minila vojna, bomo slavili vračajoče se junake. Zvonovi bodo peli, velikanske parade bodo po mestih, godbe bodo igrale in naše junake bomo obsipali s cvetjem in slavoklici.

Toda med onimi, ki bodo zrla na te dolge vrste vračajočih vojakov, bo tudi skrbna mamica in zasopljene oči, ki bosta gledala, kdaj bosta zagledala svojega sina. Toda zastoj ga bodo iskale njiju oči... padel je za domovino in bogve kje trohnilo njegove kosti.

Tudi te naše junake bo treba počastiti, te še posebno, ker so dali za domovino vse, svoje najdražje—svoje mlado življenje.

Naše mnenje je, da naj bi že zdaj začeli razmišljati o kakem spomeniku našim slovenskim padlim junakom. Prostor za tak spomenik je že pripravljen in zelo idealen prostor, da si lepšega ne moremo misliti—v našem Kulturnem vrtu.

Zato pozivljamo naše voditelje, naj začno misliti na to že sedaj. Naj bi se takoj organiziral poseben odbor, ki bi šel na delo in začel zbirati doneske za tak spomenik. Spomenik lahko postavimo še pred koncem vojne, ker imamo že nekaj naših junakov, ki so dali svoje življenje za domovino. Potem bi pa lahko dodali še imena drugih.

Tak spomenik naj bi bil lep, da ga takega ne bo mogel postaviti noben drug narod. Saj se štejemo, da smo Slovenci napreden narod, da nekaj zmoremo.

Ta spomenik naj bi pa ne bil samo v čast in slavo našim padlim junakom, ampak naj bi bil tudi jasna priča, dokler bo Cleveland stal, da so dali ameriški Slovenci mnogo svojih sinov Stricu Samu za obrambo naše nove domovine. Poleg imen onih, ki so padli na polju slave, naj bi bila sklesana tudi velika številka, ki bo pričala, koliko naših fantov je služilo v ameriški vojni sili v tej največji, in kot upamo zadnji svetovni vojni.

Naša dolžnost je, da gremo takoj na delo! Upamo, da te naše besede ne bodo glas vpijočega v puščavi.

Opomba uredništva: Gornji članek smo posneli iz našega lokalnega dnevnika Ameriška Domovina, št. 4, z dne 6. januarja. Z njim se v celoti strinjamo in želimo, da bi se ta pomembni načrt uresničil. Ta spomenik naj bi bil za samo naše vojake iz naše države Ohio.

Dne 8. januarja se je kot prva prispevateljica v uredništvu Ameriške Domovine za ta spomenik oglasila in darovala \$5 gđ. Mary Smrekar, sestra pokojnega Rev. Andreja Smrekarja. Živela! Da bi našla mnogo posnemalec!

Pro-in de

A.—"Ali ne misliš, da bo naša ameriška produkcija spravila Hitlerja v kozji rog?"

B.—"Vse mogoče; toda jaz dam več na uspeh ameriške demokracije v Hitlerjevem ozemlju."

VLADNA POSOJILA ZA POPRAVLJANJE HIŠ

Dočim je federalna vlada, dokler vojna traja, strogo omejevala gradnjo novih hiš in poslovnih poslopj, ki niso nujno potrebna za vojni napor, ni nikake prepovedi proti rabi materiala, da se sedanje hiše držijo v dobrem stanu ali da obstoječe zgradbe prevredijo v stanovanja za vojne delavce.

Za te svrhe se morejo dobiti posojila v vsej deželi potome več kot 5,000 bank in posojilnic. Za ta posojila jamči vladna organizacija, ki se bavi s financiranjem hišnih poprav in preureditev.

Jako lahko je dobiti posojila za popravljalo delo in potrebne izboljšave, kot je opleskanje, nalepljenje novega stenskega papirja, popravljanje cevi. Denar za to se izposojuje do zneska \$2,500. Ta posojila so pa podvržena kreditnim pravilom federalnega rezervnega sistema glede obročnega plačevanja in se morajo odplačati tekom 12 mesecev. Ni treba nikakega dovoljenja s strani War Production Boarda, da se kritični material vporabi za popravljala dela.

Ako se hiše popravijo s temi posojili, ne sme se spremeniti zunanja gradbena oblika poslopja. Popravki v razkošne svrhe, oziroma katerih namen je le olepšanje, niso dovoljeni!

Lastniki hiš, ki bi radi izvršili popravljala dela v svrhu, da se prišteje količina kuriva, kakor na primer za konvertiranje peči od olja na premog ali za boljše izoliranje stanovanj, smejo tudi dobiti posojila. Taka posojila so izvzeta od kreditnih pravil federalnega rezervnega sistema in se smejo odplačevati tekom treh let.

Da se dobiti posojila v svrhu remodeliranja hiše ali poslopja, da se prevredijo v stanovanja vojnih delavnih potreb, je treba zadostiti gotovim pogojem. Prvič, hiša mora biti v takem okraju, kjer je stanovanjski položaj za vojne delavce kritičen in neprimeren. Ti okrajji so oni, ki jih je predsednik označil kot nimajoč zadosti stanovanjskih udobnosti za vojne delavce v dotični okolici in kot vojne delavce smatrajo članice oboženihi sil v kakem podjetju, ki izdeluje vojni material, in vladne nastavitelje, ki se bavijo z vojnim delom. Drugič, vsi prosilci za posojilo morajo zagotoviti banki, ki daje posojilo, da za 60 dni po končanem delu se bo dajala prednost vojnim delavcem za najemanje stanovanj.

Ako se tem pogojem zadosti, se morejo dobiti posojila do \$5,000. Ista so povračljiva do dveh sedmih let in se morejo povračati v mesečnih obrokih.

Remodeliranje hiš, za katero se dajejo posojila, zapopada tudi spremenitve podstrešij, kamric in drugih nedovršenih delov hiše v sobe ali apartmante, kakor tudi konvertiranje poslopja, ki ni bilo zgrajeno za stanovanje, v hišo enega ali več stanovanj.

Lastnik hiše, ki jo hoče remodelirati, mora dobiti dovoljenje od War Production Board-a, ako hoče rabiti kritični material, razun ako skupni stroški znašajo manj kot \$200. Da lastnik dobi takozvani preference rating potome War Production Boarda, se mora obrniti s prošnjo na najbližji lokalni urad Federal Housing Administracije.

Za natančnejše informacije se morete obrniti na vsako banko ali pa lokalni urad Federal Housing Administracije.

Da se dobiti posojila v svrhu remodeliranja hiše ali poslopja, da se prevredijo v stanovanja

Svarilo imovine, izločeno v vojni, se ne vrne

Washington, 5. Jan.—Ameriške Zdruzene države in drugi člani zedinjenih narodov, ob enem s francoskim narodnim komitejem v Londonu, so podali danes skupno izjavo glede zaplenitve imovine v deželah zasedenih od osišč. S tem svarilnim opozorilom so razveljavljali vsi brezobzirni ukrepi zaplenitev, ki jih je osišč izvedlo v zasedenih deželah—postale bodo neveljavne kakor hitro bodo sovražne oblasti pregnane iz zasedenih krajev. V mnogih slučajih je bil izvršen prenos imovine s pomočjo brutalnega pritiska, včasih pa se mu je nadevalo vsaj na zunaj, izraz avtentičnosti.

Ta zavezniška izjava je tako sestavljena, da bo ob enem tudi služila v svarilo vsem nevtralnimi silam, kaj jih čaka, ako bi osišč zasedlo njihova ozemlja. (Uradni govorniki državnega oddelka so dejali, da ni umestno delati zaključkov glede prenosov imovine v Nemčiji sami — tako poroča Associated Press).

Besedilo izjave je glasom poročila državnega oddelka naslednje:

"Južno Afriška Unija, Združene države Severne Amerike, Avstralija, Belgija, Kanada, Kina, Čehoslovaška republika, Velika Britanija in Severna Irsko, Sovjetska Rusija, Grčija, Indija, Luksemburg, Holandska, Nova Zelandija, Norveška, Poljska, Jugoslavija in Francoski Narodni Komite:

"Irecno svare vse prizadete, posebno osebe v nevtralnih deželah, da bodo z vsemi svojimi silami stremeli za tem, da uničijo metode zaplenitve, ki so jih uvedle vlade, s katerimi se nahajajo v vojnem stanju, v deželah in pri narodih, katere so brez povoda napadle in oropale.

"Vlade, ki so podpisale to izjavo in Francoski Narodni Komite, si zato pridružujejo pravico razveljaviti vse pravice in prodajo imetja in posestnih pravic katerekoli vrste, ki se nahajajo zdaj, ali so se nahajala prej v ozemlju, ki so bila zasedena ali na drugačen način prišla pod direktno ali indirektno nadzorstvo vlad, s katerimi so v vojnem stanju, ali imetij, ki so v posestvu, ali so bila prej v posestvu oseb, vključno juridičnih oseb, z domovinsko pravico na takih ozemljih.

"To svarilo velja za slučaje, bodisi da so bili ti prenos ali prodaje izvedene odkrito kot zaplembe ali rop, bodisi da se jim je na zunaj nadel videz legalnih transakcij, vključno onih slučajev, v katerih se jim izrecno daje zunanost pravo voljno sklejenih kupčijskih poslov. Vlade, ki dajejo to izjavo in Francoski Narodni Komite svedčano beležijo svojo popolno solidarnost v tej zadevi."

(Ta izjava je posebne važnosti za Jugoslavijo, ker so pri nas morda največ plenili in konfiscirali—saj je bilo iz Slovenije deportiranih več nego 200,000 ljudi, katerim so zaplenili vse premično in nepremično imetje.) (J.I.C.)

JEDNOTINI STENSKI KOLEDARJI

Brat glavni tajnik nam poroča, da imajo v glavnem uradu še nekaj letošnjih stenskih koledarjev; torej društva, ki so morda že vse svoječasno prejete že razpečala, jih lahko še nekaj dobijo. Pišite ponje na glavni urad.

Dobro bi bilo, da bi tajniki in tajnice društve pri tem vpoštevali tudi svoje člane na potnih listih in naj bi vsakemu doposlali en koledar, poštnina znaša 5 centov.

Pan-ameriška glavna cesta bo kmalu dovršena

Vsem Amerikancem ki patrioitično štedijo na gumlju in gasolinu in se zato, dokler vojna traja, ne podajo na nikake avtomobilske izlete, je vendarle neka tolažba doznati, da bodoč mir jim ponudi priliko prepotovati veliko število novih cest prekrasne prirodne lepote.

Cesta, ki bo najbolj vabljiva, je velika Pan-ameriška cesta, ki se hitro približuje končni dovršitvi v svoji celoti in koder bodo prepotovali Severni in Južni Amerikanci, radi česar bo ta cesta pomenjala ožji spoj med vsemi ameriški dežalami.

Ideja, da bi ves ameriški kontinent spojil potome velike mednarodne ceste, je bila prvič sprožena na peti Pan-ameriški konferenci v Santiago, Čile, leta 1923. Latinsko-ameriške dežele so takoj priznale politične, gospodarske in kulturne koristi, ki bi nastale, ako se starinski kolovozi in gorske poti iz kolonijalne dobe spremeni in povežejo v moderno avtomobilsko cesto od skrajnega severa do skrajnega juga ameriškega kontinenta.

Težave za gradnjo take ceste v Latinski Ameriki so bile velikanske. Velikansko, masivno gorovje z vrhovi do 20,000 in čevljev visokimi, tesne tropične džungle in suhe puščave so delale strašne preglavice najbolj spretnim cestnim inženirjem. Vzlic vsem tem naravnim zaprekam, delo je hitro napredovalo.

Ko je vojna prišla na ameriške obali in so sovražne podmornice začele prežati na ameriške ladje, je strategična vrednost kopne zveze postala vsem jasna, zlasti potreba ceste, ki bi spojila Združene države s Panamskim kanalom in s poljedelskimi pridelki in kovinami onih dežel, ki so vmes. Vladam teh dežel je bila takoj dana finančna in tehnična pomoč in gradnje se sedaj vršijo z mrzlično hitrostjo.

Pan-ameriška cesta začena pri Laredo, Texas in se razteza čez 3,200 milj do Panamskega kanala. Od tam nadaljuje dodatnih 6,000 milj ob zapadni obali Južne Amerike in potem preko do Buenos Aires. Od tam se zaobrne proti severu dodatnih 1,900 milj do Rio de Janeiro. Na tak način bodo vse ameriške republike povezane po avtomobilski cesti.

Že sedaj je mogoče voziti se iz Združenih držav do 80 milj onstran mesta Mexico, kar znaša skupno daljavo približno 830 milj. Med Mehiko in Panamo 62 odstotke ceste je zgrajeno s presledki tu in tam. Od ostanka je 16 odstotke vozljivo le v suhem vremenu in 22 odstotke še pešpot. Kakor pravijo poročila iz Centralne Amerike, se položaj spreminja na boljše vsak dan. V Južni Ameriki je 80 odstotkov cest vozljivih ob vsakem vremenu. Tudi ostali del je vozljiv ob suhem vremenu, razun nekih pešpoti v republikah Columbia in Ecuador.

Potome raznih poti, s katerimi so Združene države prepletene, bo Pan-ameriška cesta spojena z Alasko, do koder je bila cesta ravnokar dovršena. Na tak način bo tam mednarodna glavna cesta najdaljša kontinentalna na svetu.

Koristi, ki bodo izvirale iz take ceste, so neprecenljive. Zgradnja bo pred vsem dajala povod gradnji notranjih cest, spoječih z glavno cesto in s tem ustvarila boljše zveze tudi v notranjosti posameznih dežel. Gospodarski razvoj utegne biti velikanski.

V turističnem pogledu bo nova cesta jako pomembna vsled prekrasnih prirodnih lepote in slikovitih naselbin. Amerikanci iz vsega kontinenta bodo imeli priliko spoznati se boljše. V vsakem pogledu je grad-

nja te Pan-ameriške ceste zgodovinskega pomena prve vrste.
Common Council-FLIS.

Božjemu Stvarniku

(Prevod Harry Kempove pesmi "God, the Architect.")

Kdo si Ti, Te ne poznam, pač verujem to: da si zlato sonce Ti stavil v nebo.

Ti vetrovom svojo pot saj zarisal vsem, in premembo med nočjo—si naredil—dnem.

Ti si ustvaril rožice, zvezd nešteti broj; kar narava kaže nam, umotvor je Tvoj.

Delo pa prečudežno krona je čez vse, Mojster božji—naša vest, naš razum, srce!

Ivan Zupan.

V JAMI VII GORI

(Nadaljevanje s 3 strani)

cesti tekane in prerinjav, jok in vpitje. "V jami sedem goril!" Renata je obstala ko okamenela. V predsobi si je Peter strgal suknjič s sebe in vrgel nase usnjato jopo. Pa je bila kaj pri njem. "Tudi jaz grem s teboj!" Prerinila sta se skozi vrste razburjenih moških in jokajočih žensk. Ob vdhodih v jame so se gnetli gasilci, ki so komaj zadrževali drhtečo množico. Delavci v plinskih maskah in čuvarji so begali sem in tja. Preplašeni obrazi so boljčali v zakajeno gneto, ki se je v črnih oblakih valila iz globine. Oporekaje so se prikazale prve, prepadene postave iz dima na zrak.

Komaj se je neki priletni nadpaznik prerinil do inženjerjev in ravnateljcev. "Šest jih je še v goreči jami, štirje so zraven in bolj v ospredju jih je še več." Reševalna četa je bila nared; tudi Peter si je nataknil plinsko masko in si oblekel gumijaste rokavice. Ne da bi trenil z očmi, se je javil: "Tudi jaz pojdem!" Zdaj je bilo vseeno, ali si bil rudar ali inženjer; nevarnost je izenačila vse sloje. Oči, polne groze, so boljčale vanj. "Ne boj se, Renata, saj se vrnemo!" Segla sta si v roke. "Napravi!" V zemlji, ki so jo parale na dvoje razbesneli zamenske sile, so bili le še reševalci. Skeleča bolečina se je zabadala Renati v prsi, a glasen vzklik je zasenčil pekočo ost: "Mož je, kakršnih je treba!"

Slednjič vendar — znak z zvonce. Napetost je naraščala. Vse se je gnetlo k jami. Reševalci so se vračali! Tedaj se je opotekla moška postava nekaj. Renata je spoznala krepke poteze Petrovega obraza, ki je bil ves črn in na čelo so mu bili prilipljeni osmojeni lasje. Množica, ki se je zagnala naprej, je potegnila Renato za seboj. Obstala je pri Petru. Ko iz daljne dalje je zaslišala njegov glas: "Se enkrat se bomo morali vrniti. Štirje so notri; treba je novih mask." — "Nemogoče," je dejal neki drugi inženjer. "Plameni so že tramovje razjedli. Ne moremo več v rov." Peter se je vzpel, ko da bi zrastle: "Moramo!" S sajastoro roko jo je pobožal po čelu: "Duša, ti si mi vse na svetu. A dolžnosti! To je več, ko življenje!" Pomislil na žene in matere in otroke, ki čakajo in trepetajo! Bodi močna, Renata!" — Se ji je stisnil roko, se za hip zagledal v njene oči, potem jo je pritisnil k sebi in jo iskreno poljubil. Nato je planil k dvigalu. Še štirje so šli z njim. Zadržani plač brez solza je stisnil Renato za grlo, ko s kleščami. Sivankasta misel ji je šinila skozi možgane: "Nikoli več te ne bo!"

Počasi so minevale ure. Ru-

(Dalje na 6 strani)

Ustanovljena v Jolietu, Ill. dne 2. aprila, 1894. Inkorporirana v Jolietu, državi Illinois, dne 12. januarja, 1898.

GLAVNI URAD: 352 N. CHICAGO ST., JOLIET, ILL. Telefon v glavnem uradu: Joliet 5448; stanovanja glavnega tajnika 9448.

Častni predsednik: FRANK OPEKA, North Chicago, Ill. Glavni predsednik: JOHN GERM, 817 East "C" St., Pueblo, Colo.

Prvi podpredsednik: JOHN ZEPHAN, 2723 W. 15th St., Chicago, Ill. Drugi podpredsednik: MATH PAVLAKOVICH, 4715 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.

Tretji podpredsednik: JOSEPH LEKMAN, 198-22nd St., N. W., Barberton, O. Četrty podpredsednik: MIKE CERKOVNIK, P. O. Box 307, Ely, Minn.

Prva nadzornica: MARY E. POLUTNIK, 1711 E. 30th St., Lorain, O. Drugi nadzornik: FRANK LOKAR, 1352 Hawthorne St., Pittsburgh, Pa.

Tretji nadzornik: JOHN PEZDIRTZ, 14904 Pepper Ave., Cleveland, O. Četrty nadzornica: MARY HOCEVAR, 21241 Miller Ave., Cleveland, O.

Predsednik: JOHN GERM, 817 East "C" St., Pueblo, Colo. Tajnik: JOSIP ZALAR, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Prvi odbornik: FRANK J. GOSPODARICH, 300 Ruby St., Joliet, Ill. Drugi odbornik: MARTIN J. SHUKLE, 811 Avenue A, Eveleth, Minn.

Tretji odbornik: RUDOLPH G. RUDMAN, 400 Burlington Rd., Wilkinsburg, Pa. Četrty odbornik: GEORGE G. BRINCE, 716 Jones St., Eveleth, Minn.

Predsednik: JOHN DECHMAN, 1102 Janey St., Pittsburgh, Pa. Prva porotnica: MARY KOSMERL, 117-5th St., S. W., Chisholm, Minn.

Drugi porotnik: JOSEPH RUSS, 1101 E. 8th St., Pueblo, Colo. Tretji porotnik: JOHN OBLAK, 215 W. Walker St., Milwaukee, Wis.

Četrty porotnik: JOHN TERELACH, 1947 W. Cermak Rd., Chicago, Ill. Peti porotnik: JOHN BEVEK, Alexander Ave., Strabane, Pa.

Šesti porotnik: LUKA MATANICH, 2524 E. 109th St., South Chicago, Ill. Urednik: IVAN ZUPAN, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Vodja atletike: JOSEPH ZORC, 1045 Wadsworth Ave., North Chicago, Ill. NACELNICA MLADINSKE IN ŽENSKKE AKTIVNOSTI: JEAN M. TEZAK, 457 Indiana St., Joliet, Ill.

Vsa pisma in denarne zadeve, tilkaj se Jednote, naj se pošiljajo na glavnega tajnika JOSIPA ZALARJA, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.; dopise, društvene vesti, razna namnila, oglašje in naročnino pa na GLASLO K. S. K. JEDNOTE, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

IZ GLAVNEGA URADA K. S. K. JEDNOTE Letno zborovanje glavnega odbora se prične v ponedeljek, dne 25. januarja, 1943, ob deveti uri dopoldne.

Zborovanje se bo vršilo po naslednjem sporedu: Dne 25. in 26. januarja se bo vršilo pregledovanje knjig in računov. Tega zborovanja se udeležijo nadzorni odbor z glavnim predsednikom na čelu.

Dne 27. januarja se vrši seja finančnega odbora. Te seje se udeležijo člani finančnega odbora. Dne 28. januarja se prične prva seja. Te seje se ima udeležiti ves glavni odbor.

Krajevna društva, ki imajo kak pritožbo ali kaj drugega, kar želijo predložiti glavnemu odboru v rešitev, so naprosena, da svojo zadevo pošljejo na glavni urad Jednote najkasneje do 22. januarja.

Za glavni urad K. S. K. Jednote: JOSIP ZALAR, glavni tajnik.

IZ URADA GL. TAJNIKA IZPLAČANA CENTRALNA BOLNIŠKA PODPORA ZA MESEC DECEMBER 1942 SICK BENEFIT PAID DURING DECEMBER 1942

Table with columns: Dr. Cert., St. No., Name, Amount, Svota. Lists names and amounts for sick benefit payments.

Table with columns: No., Name, Amount. Lists names and amounts for various members.

Table with columns: No., Name, Amount. Lists names and amounts for various members.

Table with columns: No., Name, Amount. Lists names and amounts for various members.

Table with columns: No., Name, Amount. Lists names and amounts for various members.

Table with columns: No., Name, Amount. Lists names and amounts for various members.

Table with columns: No., Name, Amount. Lists names and amounts for various members.

Table with columns: No., Name, Amount. Lists names and amounts for various members.

Table with columns: No., Name, Amount. Lists names and amounts for various members.

Table with columns: No., Name, Amount. Lists names and amounts for various members.

Table with columns: No., Name, Amount. Lists names and amounts for various members.

BRAT MATIJA POGORELEC 75 LETNIK

Ni bil in ni vsak izmed nas tako srečen, da bi lahko na svoj zadnji rojstni dan na rojstni "cake" prižgal in ugaasil 75 svečk, kar bo gotovo z veseljem jutri, dne 14. jan. izvršil

gim slovenskim izseljencem v bridkem spominu. Pričela se je kriza in kamor si vprašal, povsod si dobil isti odgovor: Nikjer dela! Ker ni bilo denarja, sem se odpravil s tovornim vlakom v Tower, Minn. Rt. Rev. Buh je kupil neko poslopje, ki naj bi služilo kot šola. Ker je pa vsled krize odšla poslovica delavec in tudi ni bilo zaslužka, šole niso mogli otvoriti. V to poslopje je nas blagi mož sprejel, in nad 20 rojakov je nas živelu tu kot "ubogi bratje," čakajoč na kako delo. Neki prijatelj mi je poslal nekaj denarja, da se prepeljem v Cleveland, O. A tu sem v istem hudem času moral izkusiti, da čim večje je mesto, tem več je v njem uboštva! Ni bilo dela, ne jela. Z majhno podporo sem dospel v Imperial, Pa., in taval kot ptujec med nepoznanci. Slučajno izvem, da samuje nekaj rojakov v neki hiši. Dasi neradi me sprejmejo pod streho. Skupno je nas bilo 10; sami smo kuhali, prali in gospodarili, kakor smo pač vedeli in znali. Kopali smo premog, a delali le en dan v tednu! L. 1894 so se časi vtoliko izboljšali, da se laže dobilo delo. Nekaj mesecev sem delal v Federalu, Pa., potem pa odšel zopet v Ely, Minn. Za 10 urno, težko delo smo služili 1 dolar, 15 centov! V mokrem rudniku sem si nakopal hudo bolezen v udih (protin). Noge so mi otekle, bil sem brez dela in brez denarja. Podporna društva mi niso marala dajati kake podpore, češ delati se mu ne mara, in moj gospodar me je gledal po strani ter mi dajal pikre odgovore. Otožnega srca se odpravim v Tower, Minn., kjer mi je zopet pomagal Rt. Rev. Mons. Buh, kakor mnogim drugim rojakom. Zapuščen in zaničevan najdem zavetja pri ptujcih. Marsikdo mi je dajal kak "dobri" nasvet, a kaj pomagalo, ko ga ne moreš izpeljati. Želodec je bil prazen in še bolj prazen moj žep! Zopet imam zahvaliti Monsignoru Buha, da sem mogel otvoriti malo kupčijo s slovenskimi knjigami. S težavo sicer je šlo, a šlo je. L. 1902 sem se poprijel zlatarske obrti in si zagotovil obstanek." K njegovi 75 letnici naj mu veljajo naše iskrene čestitke. Se na mnoga, mnoga leta!

naš znani sobrat Matija Pogorelec, sedaj živeč v pokoju v Duluthu, Minn.

Naš slavljenec Matija, član društva Friderik Baraga št. 93, še vedno samski ali fant, je tipična oseba, znan tudi kot "večni popotnik," ker je v svojih prejšnjih letih kot prodajalec zlatnine prepotoval vse naše slovenske naselbine širom držav; pri tem je pa nabiral redke zgodovinske predmete in iste skrbno hranil. Ko je bil nedavno v Clevelandu ustanovljen Slovenski narodni muzej, je Matija zanj največ s svojimi predmeti prispeval, zato so ga imenovali za prvega častnega člana te narodne ustanove, na kar je lahko vesel in ponosen. Mnogo zgodovinskih stvari osobito iz delovanja naših prvakov, ali slovenskih misijonarjev v Ameriki je daroval tudi Scholastica muzeju v Duluthu.

Začetkom decembra m. l., ko se je navedenec mudil kot delegat Slovenskega kongresa v Clevelandu, je imel seboj in nam pokazal redko, 155 let staro molitveno še dobro ohranjeno knjigo, katero je tudi izročil našemu muzeju. Napisi iste se glasi:

Lysti inu Evangelia, Na Vse Nedele, inu Prasnike Zhes letju, kate je s perpushenjam gnadliva, inu visoku vredniga Firshita inu Gospoda, Gospoda KARLNA Lublanskiga shkofa Novizh na Krajski jezik prestavil Juri Japel, fajmashter po svetimi Kazjanu Na Jeshzi blisu Ruskiga mosta V Lublani, Per Joan Fridrihu Egerju 1787.

Brat Pogorelec je bil rojen dne 14. januarja 1868 v Planini pri Rakeku. V Ameriko je dospel dne 24. aprila 1893 s francoskim parnikom "Cleveland" iz Havre v New York; štiri dni zatem je pa dospel na Ely, Minn.

V znani Trunkovi knjigi "Amerika in Amerikanci" je svoje življenje in delovanje sledeče opisal: "Dospel v Ely, Minn., sem dobil dne 1. maja 1893 delo v železnem rudniku. Že sredi junija se je začel čas, ki je mno-

gim slovenskim izseljencem v bridkem spominu. Pričela se je kriza in kamor si vprašal, povsod si dobil isti odgovor: Nikjer dela! Ker ni bilo denarja, sem se odpravil s tovornim vlakom v Tower, Minn. Rt. Rev. Buh je kupil neko poslopje, ki naj bi služilo kot šola. Ker je pa vsled krize odšla poslovica delavec in tudi ni bilo zaslužka, šole niso mogli otvoriti. V to poslopje je nas blagi mož sprejel, in nad 20 rojakov je nas živelu tu kot "ubogi bratje," čakajoč na kako delo. Neki prijatelj mi je poslal nekaj denarja, da se prepeljem v Cleveland, O. A tu sem v istem hudem času moral izkusiti, da čim večje je mesto, tem več je v njem uboštva! Ni bilo dela, ne jela. Z majhno podporo sem dospel v Imperial, Pa., in taval kot ptujec med nepoznanci. Slučajno izvem, da samuje nekaj rojakov v neki hiši. Dasi neradi me sprejmejo pod streho. Skupno je nas bilo 10; sami smo kuhali, prali in gospodarili, kakor smo pač vedeli in znali. Kopali smo premog, a delali le en dan v tednu! L. 1894 so se časi vtoliko izboljšali, da se laže dobilo delo. Nekaj mesecev sem delal v Federalu, Pa., potem pa odšel zopet v Ely, Minn. Za 10 urno, težko delo smo služili 1 dolar, 15 centov! V mokrem rudniku sem si nakopal hudo bolezen v udih (protin). Noge so mi otekle, bil sem brez dela in brez denarja. Podporna društva mi niso marala dajati kake podpore, češ delati se mu ne mara, in moj gospodar me je gledal po strani ter mi dajal pikre odgovore. Otožnega srca se odpravim v Tower, Minn., kjer mi je zopet pomagal Rt. Rev. Mons. Buh, kakor mnogim drugim rojakom. Zapuščen in zaničevan najdem zavetja pri ptujcih. Marsikdo mi je dajal kak "dobri" nasvet, a kaj pomagalo, ko ga ne moreš izpeljati. Želodec je bil prazen in še bolj prazen moj žep! Zopet imam zahvaliti Monsignoru Buha, da sem mogel otvoriti malo kupčijo s slovenskimi knjigami. S težavo sicer je šlo, a šlo je. L. 1902 sem se poprijel zlatarske obrti in si zagotovil obstanek." K njegovi 75 letnici naj mu veljajo naše iskrene čestitke. Se na mnoga, mnoga leta!

Table with columns: No., Name, Amount. Lists names and amounts for various members.

Otonovega rojstnega dneva prirejen v nekem newyorškem hotelu svečan banket, na katerem je Oton predložil svoje dopise vojnemu tajniku Stimsonu in odgovore, ki jih je dobil. Med banketom, katerega so se udeležili starokopitni predstavniki preživelega in izumrlega sveta, so dvakrat zaigrali avstrijsko himno, dočim naj bi avstrijske zastave—simbol propalega carstva in mračne prošlosti—in te mladi demokraciji onim, ki zgodovine ne poznajo, ali pa so jo pozabili, dočarale sliko preveznih idealov svobode, katero naj bi ta pokret zastopal.

Proti temu političnemu delovanju se je z vseh strani dvignil glas svobodne in demokratske javnosti Amerike. Veliko število radio komentatorjev in časopisov je odločno nastopilo proti tej historični mistifikaciji. Med prvimi je dvignila svoj glas upora in protesta Dorothy Thompson, a drugi ji bodo sledili.

Naše stališče proti temu novemu udarcu na svetovno demokratsko mišljenje ne more biti dovolj odločno in jasno za nas Srbe, Hrvate in Slovence v Jugoslaviji in izven nje, so Habsburžani predstavniki najstrašnejše reakcije in črnega mračnjstva. Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slovencev pod suženjskim jarmom Habsburžanov, je pisana s krvjo, trpljenjem in mukami, s temnicami, tlačenjem in izdajstvom, s prevaro in zanikanjem vseh teženj za pravico, svobodo in neodvisnost.

V pojmih Slovencev, Srbov in Hrvatov je Oton Habsburški brezposelnik, ki se kakor polnočno strašilo pojavlja v trenutku, ko naš narod v domovini s svojim uporom navdušuje vse svobodni svet. Ta narod, ki bi v sedanjih vojni žrtvoval za stvar združenih narodov neizmerne žrtve ne umira v vseh svojih krajih in predelih zato, da bi se mogla rehabilitirati propadla dinastija, simbol starokopitnega in mrtvega sveta, ki bi iz njegove krvi vlek el svoje osebne koristi.

Naš narod je to storil in to dela, da bi se Jugoslavija v zboru svobodnih narodov srednje in balkanske Evrope, predročila in postala še boljša, večja in silnejša. Ljudje naše krvi, ki danes dajejo in žrtvujejo za svobodo vse, kar jim je najdražje, tudi življenje, ne bodo nikdar razumeli, da se jim vsiljuje krivične nelegitimne in predpotopne politične kombinacije iz kamene dobe, ki poverjajo pravico, razpoloženo in resnično voljo naroda.

V tej revolucionarni in idealoški vojni ni povratka in staro, preživelo nazadnjaštvo in mrtaštvo politične sisteme. Stari svet Habsburžanov, Hohenzollernov in Abdul Hamida je že davno preminul, o priliki prve svetovne vojne. Ameriške in Wilsonove ideje so bile naravnost emanacija razpoložene vseh malih in velikih demokratičnih evropskih narodov. Samo odločba narodov je posledica zgodovinskega razvoja, ki se razprostira od francoske revolucije do leta 1914.

Ako te ideje niso zmogle v razdobju obeh vojn, to ni krivdava malih narodov, temveč edino le italijanskega fašizma in nemškega nacionalizma, ki sta s svojimi peklenjskimi sredstvi nadaljevala tradicijo Habsburžanov in Hohenzollernov in stremela za tem, da uničita male narode in jih gospodarsko, duševno in politično zasužnjita.

A demokratska Evropa ne more živeti brez malih narodov in njihovega svobodnega narodnostnega, duševnega in političnega razvoja v svobodnem svetu. To je načelo nove Evrope, temveč tudi Poljake, Slovence, Srbe, Hrvate, Čehov, Rumune, Madžare in celo tudi Italijane. Ob enem pa je bil o priliki

neizmerne žrtve za vsesplošno svobodo človeštva.

Prinašajo jih v imenu načel, ki so strogo demokratična in katerih ravno demokracije ne smejo zavreči. Le tem načelom sledeč, bodo mogle demokracije priti na obal zasužnjene Evrope.

Zastava Amerike bo kmalu zaplapolala na obalah našega Jadrana in mora ostati jasna, svetla in čista kakor je bila leta 1918, ko so Wilsonovi vojaki prinesli južnim Slovanom dolgo pričakovano osvoboditev izpod habsburškega jarma. Pod to zastavo se bodo zbrali in potem prišli za njo milijoni Srbov, Hrvatov in Slovencev, uverjeni, da je prišel čas vstajanja.

V svobodoljubni vojski Amerike ne more biti prostora za mrtvilo, za duhove in vampirje preživelih političnih kombinacij, katerim je že zdavnaj odklenkalo in ki so preživele čase suženjstva in poneverjanja narodove volje. Le izraziti in jasni ideali svobode in demokracije morejo ustvariti nov svet.

Slovencev, Srbov in Hrvatov v Jugoslaviji in v tej zemlji ne vzemirja prihod teh duhov. Oni bodo nadaljevali svoj oboroženi odpor v domovini in tukaj svoje delo za zmago demokratičnih idealov—prepričani, da mračna in strašna preteklost ne more nikdar več oživeti, ker rešitve naši krvaveci narodi ne bi nikdar sprejeli in ker imajo pravico, da sami odločajo o svojem življenju.

Avstrijska legija "Ukrep vojnega oddelka, da se ustvari bataljon Amerikan-avstrijskega potomstva, ki naj bi se borili za osvoboditev Avstrije, nas postavlja pred delikatna vprašanja, in je bil udarec v pravo osje gnezdo," piše New York Post.

Nezgodno je, da vest o tem načrtu, ki izhaja iz urada tajnika Stimsona, takoj spominja na osebnost nadvojvode Otona Habsburškega. New York Times, ki je pisal o tem načrtu, je isti brzojavki pristavil razglas urada tajnika Stimsona, in vest, da bo vojaški komite sodeloval in nabiral člane tega bataljona ter da je bil komite sestavljen pod predsedstvom nadvojvode Otona Habsburga.

Zdaj se seveda vprašujemo, zakaj naj bi ta mladi mož, katerega oče je bil pred njim pahnjen s prestola in je živel v izgnanstvu, dokler je obstajala avstrijska republika, katerega rodbina je vztrajno delovala v cilju obnove avstro-ogrškega cesarstva—zakaj naj bi ta mladi mož nabiral ameriške državljane za vojsko Združenih držav? On sam ni ameriški državljan, temveč le pretendant prestola izgubljenega cesarstva na koncu zadnje svetovne vojne zaradi tega, ker je bila ameriška politika Wilsona uspešna in ker je osvobodila podjarmljene narode avstro-ogrške monarhije, Čehe, Jugoslovane in Poljake. Vsi ti narodi so danes naši zavezniki, kakor so bili naši zavezniki v pretekli vojni.

Pošiljajte vse važne novice in vesti iz vaše naselbine Jednotnemu Glasilu.

APEL NA VOZNIKE

Na kavčuku lahko varčujete in pomagate dobiti to vojno, ako boste ravnali po sledečem: 1.—Vozite samo tedaj, ako je to absolutno potrebno. 2.—Ne vozite nad 35 milj na uro. 3.—Avtna kolesa naj bodo vedno dobro napolnjena z zrakom. 4.—Večkrat jih dajte pregledati. 5.—Naj se vozijo z vami še drugi. William M. Jeffers, direktor za kavčuk.

PETER PAVEL GLAVAR

LANSPREŠKI GOSPOD

ZOOOVINSKA POVEST

Spisal dr. Ivan Pregelj

"Moj fant," je dejal mehko župnik, "tako je pisano v ljubljanskih kratkih in mrtvaških bukvah. Kaj je resnica, to ve zdaj Bog. Resnica je namreč morda vse kaj drugega. In v tem slučaju tvoj oče ni bil Jernej Glavar. A kdo bo to dokazal? Ne. Nočem čenčati za svojimi ljudmi in za tistim nemarnim Bitencem, ki zdaj upravlja našo komendo in ki tebe prav nič ne mara, dasi te komaj pozna. Lej, gospod komendantor mi je pisal, naj mu nasvetujem zanesljivega oskrbnika. Storiš bom to. Ti sam mu ponesiš pismo. Obenem ga poprosiš, naj ti izprosi milost v Rimu. Storiš bo to. A videti te mora, iz obličja naj te vidi. Ne bom pravil zakaj, ker mi niso čenče mar, a vidi naj te le in potem bo, kar bo."

Ne da bi šel za neizgovorjeno skrivnostjo župnikov, je rekel Peter: "Res je, gospod komendantor je mogočen gospod. On bi mi mogel najlaže pomagati."

"Zato pa," se je oddahnil župnik; "pojdes na pot in vse bo prav."

"Kod je najbližja pot v Senj?" je prašal bogoslovec.

"Dve poti sta, ena je čez Reko in druga je čez Ribnico in Brod. Ta zadnja je krajša, pa je manj naseljena."

"Pojdem kar čez Ribnico," je kratko odločil Peter.

Tri dni je počival v Komeni. Dal si je popraviti obuvalo. Nehote se je nekam aramoval Manice in župnikove sestre Marte, kakor da bi bil sam zakrivil, da še ni posvečen. Znamenja pa je bil župnik sam povedal vse težave njegove, tako da sta žalostni pomilovali mladeniča, ki je bil po njihju mnenju vreden ne le samo mašniškega posvečenja, temveč celo najvišjih časti, škofovske kape ali pa vsaj korarskega ovratnika. Župnik pa se je dva dni trudil, preden je napisal.

Ko je Peter Pavel odšel na pot, je župnik komaj zatajil svoje ganotje in dejal ves hripav proti Manici in sestri:

"Kaj to, če še ni. Bo pa prav gotovo duhovnik. Saj je še Bog v nebesih. In ti Marta martasta, ki si svojska rekla, da jabelko ne pade daleč od drevesa. Pa je vendarle enkrat padlo in pa še prav daleč. A Bog mi v greh ne šteje, če je laž, da je bilo tisto drevo kaj prida."

Od tistega dne so župnik, njegova sestra in Manica nestrno pričakovali sporočil iz Senja in župnik se je jutro za jutrom karal: "Dal sem mu nauk, naj si vzame za vzgled Jakoba. Zdaj pa bi za potrebo sama sebe za ušesa prijel in se ozmerjal in prašal: Kdo pa je, ki ne zna biti strpljiv?"

Peter Pavel je medtem potoval, prešel Ribnico in Brod ob Kolpi, prešel Mrkopalj in Krivi put, došel k morju in vstopil v staro uskoško gnezdo, kjer je imel komendantor Jakob Testa-ferrata prijatelja komisarja Zandonattija, v čegar hiši je bival in si krepil svoje zdravje.

Odločno je začel utrujeni popotnik popraševati po komisarjevih hiši, kakor hitro je vstopil v Senj. Prav nič težko mu ni bilo preprašati se in je spoznal, da mora biti Zandonattijeva hiša ugodna. Ostrmel je vendar, ko je stal pred poslopjem, ki je slično mogočni palači in je stala tik ob morju. Ni bil vajen takih hiš in dolgo ni našel, kje bi vstopil. Ko pa je našel vhod, je prišel na tiakovano dvorišče in bil zopet v zadregi. Iskal je, kod bi krenil v gorenje prostore, pa ni našel. Ne da bi pomislil, da je

podoben od dolge prašne poti bolj počestnemu potepu kakor bogoslovcu, je mislil le eno: kako bo čimpreje zvedel za komendantorja in odločil pot svojega življenja. Ogledoval se je in iskal, ne bi li ugledal človeka, ki bi ga počul. Tedaj je zaslišal od nekod pred seboj pojoč dekliški glas. Bila je sladka ribiška pesem. Krenil je za glasom, prešel še nekaj hodnik in stal zdaj v čudovitem svitu južnega solnca in morja na stopnicah, ki so vodile navzdol v majhen vrt in od tam še nižje prav k morju. Baš tedaj je prihajala po stopnicah gori mlada vitka deklica. Gledala je pevaje popotnika, dokler ni stala pred njim. Tedaj pa je plaho vzkliknila.

"Gospodična," je zaprosil Glavar, "gospoda komendantorja iščem."

"Oh," je vzkliknila pomilovalno. "Pred tremi dnevi je odpoval na Malto."

Deklica se je bila čudovito naglo uravnovesila sprčo neprijetne in navidezno malopridne Petrove zunanosti. Nejevov proseeči glas je bil hipoma pridobil njeno sočutje. Ko pa je zaslišal Peter iz njenih ust, da je komendantor odpoval na Malto, ga je obšla strašna tesnoba. Stisnilo mu je grlo, da je zajčal hripavo: "Na Malto?"

"Verujte mi, pred tremi dnevi. Obžalujem!" je menila deklica še topleje. Peter je strmel z odprtimi ustmi vanjo. Nato se mu je zameglilo. Deklica je videla, kako je prebledel in začel omahovati.

"Dio santo," je zaklicala, "ubogi človek, saj bo umrl!"

Popotnik se je sesedel truden in ubit na stopnice in zajčal: "Skala je pretežka! ... Dein Wille geschehe!"

In pogolbil je glavo v dlani in ni videl ne solnca, ki je čudovito kraljevalo na nebu, ne morja, ki je temnozeleno šumelo pod njim, ne deklice, ki je s pomilovanjem gledala nanj in nato naglo planila v hišo in po stopnicah v zgornje prostore. Ko je begala s stopnice na stopnico, je klicala otroško trmasto in plaho: "Ampak, očka, kje si? Tak oglasi se, no! Ali spiš? Vstani, pridi! Ubogi človek! Tako mlad je, pa bo moral umreti. Očka, za božjo voljo."

Lajež psa se je čul v stanovanju; deklica je planila v sobo. Prepaden in čudeč se se je dvignil iz naslonjača dobrohoten, rdečeličen plešec in zastrmel v deklico in vprašal:

"Ana Marija, moja hči, kaj pa se je zgodilo?"

Deklica je živahno potegnila očeta k oknu in mu pokazala na potnika, ki je bil obnemogel doli na stopnicah.

"IX. Njegova Navzikaja

Par strašnih trenutkov je bilo minilo Petru Pavlu. Zdaj pa se je zavedel svojega položaja in se zastidil svoje slabosti. Vrgel se je kvišku in iskal z očmi deklice, ki mu je bila z mehko besedo razodela bridko vest. Ni je videl. Pač pa je stal za njim livriran sluga in se mu klanjal in govoril: "Gospod Zandonatti, najboljši človek od Reke do Splita in gospodična Ana Marija, najboljša deklica na svetu."

"Pa saj sem popolnoma tuj," je dejal Peter Pavel, "in kakor razbojnik sem vdrl v hišo."

"Ne de nič, ne de nič," je govoril sluga, "gospod Zandonatti razumeje vse, gospod Zandonatti so najboljši človek in njegova hči je najboljša deklica na svetu."

Pokimal je vedro navzgor v balkon, kamor sta bila tedaj

vstopila gospod komisar in njegova hči, in je zaklical: "Ga še držim, za roko ga držim, takoj ga bomo imeli gor. Le nič skrbi, gospod prejasni, gospodična dobrotljiva."

Peter Pavel se je dvorljivo poklonil obema na balkonu.

"Glej," je zagostolela hčerka očetu, "saj sem vedela, da ni navaden človek. O, pa glej, glej, kako je podoben, kako je podoben ..."

"Komu neki je podoben?" je prašal oče.

"Gospodu Ciprijanu, stričniku komendantorjevemu. Le pogledaj ga dobro, ko pride. Kdo neki je? Ubogi človek, kako je bil prej slab."

Tedaj je privedel sluga gosta. Peter Pavel se je poklonil in dejal: "Truden popotnik sem in od daleč. Rekli so mi, da stanuje v tej hiši gospod vitez Peter Jakob in sem vstopil. Saj sem v hiši gospoda komisarja —"

"Tako je," je prikrimal dobrodušni Zandonatti. "In tudi to so prav rekli, da je gospod Peter Jakob moj gost. Zdaj pa ga ni v Senju."

"To sem mu že jaz povedala," je rekla deklica.

"Si mu?" je dejal oče in pogledal nanjo, pa spet na Petra in se nato zasmejal: "Pa boš menda tudi vedela, kdo neki je. Jaz še ne vem."

Rdečica je zalila Petru obraz in se sramoval in rekel: "Oprostite mojo zmedo! Meni je ime Peter Pavel Glavar in sem faran iz komende gospoda viteza Petra Jakoba pri Svetem Petru na Kranjakem."

"To je že nekaj," je dejal dobrodušno Zandonatti in stisnil Petru roko. "Sedite, s Kranjskega je daleč; ali ste hodili peš?"

"Peš," je odvrnil Peter. "Mudilo se mi je. A zdaj vidim, da sem vendar prišel prepozno in zastoj." Zopet je iskal kakor v zadregi, kaj bi rekel. Radoznalo in sočutno je počivalo dekletovo oko na njegovem licu. On pa se je še bolj zmedel in je vprašal: "Malta. To je pač daleč?"

"Daleč, prijatelj," se je nasmehnil Zandonatti, "in prva ladja odpluje tja morda šele čez pol leta."

"O moj Bog," je vzdihnil Peter. Ona slabost, ki se ga je bila prej polastila, se ga je prijemala znova. Tedaj je rekla deklica:

"Gospod Peter Pavel, morda bi vam mogel moj oče kaj svetovati. Ali so važni vzroki, ki Vas vodijo k presvetlemu komendantorju? Ali je tajnost?"

Peter Pavel je odvrnil: "Ni tajnost. Jaz sem doštudiral bogoslovne nauke, a zdaj so nastali zadržki, da mi ne morejo dati redov in me ne morejo posvetiti. Gospod komendantor pa ima moč in bi mi mogel pomagati."

Skrumno je orisal nato zgodbo svojega življenja. Zandonatti je z vse očitnejšim pomilovanjem kimal, izpraševal in dejal, ko je Peter utihnil:

"Pogum, mladič, moj ljubi! Vse se bo naredilo. Zdaj pa je prvo, da se okrepčate. Hej, Ana Marija, ali je moja gospodična gospodinja zaspala?"

Živahno je planila deklica in odhitela iz sobe. Zandonatti pa je rekel: "Bo treba pač počakati prve ladje, moj dragi. Ukrenili bomo kako. Seveda —"

Iskal je v Petrovem obličju in na njegovi obleki. Ta je umel in je rekel: "Ubog sem. A morda bi si mogel na kak način prislužiti denarja za pot. Vajen sem poučevati kot domači učitelj."

"Zelo dobro," je rekel Zandonatti. "Tu imamo šolo in dijakke. Jaz bi Vas rabil." Vstal je in zaklical: "Pero! Pero!"

Vstopil je sluga, ki je bil prej privedel Glavarja.

"Kje je Džono?" je vprašal Zandonatti.

"Mladi, nadarjeni gospodič je pod streho," je odvrnil sluga v

svoji vkladnosti.

"Pod streho? Kaj neki mora vedno stikati pod streho?" se je razjadel Zandonatti. "Takoj ga privedi, potepa. No, no! Zdaj bo odzvonilo njegovi lenobi."

Obrnil se je k Petru in dejal: "Zdaj boste videli mojega sina. Strašen paglavec je. Nemaren, da se Bogu smili. Pa ga ni človeka, da bi mu na prste gledal. Ana Marija se ukvarja z njim, pa je predobra."

"Kaj me tožiš, oče," se je oglasila deklica tedaj vstopivši.

"Tudi ti imaš našega Džona na vesti, sem rekel," je odvrnil Zandonatti, "pa bo odalej drugače. Gospod bogoslovec, zezite mi v roko. Ostanite pri meni in učite mojega sina, dokler ne odpluje ladja na Malto. Pa strogo ga boste morali držati in trdo, razumete?"

(Dalje prihodnjič.)

Razne prireditve Jednotinskih društev

23. januarja: Društvo Kristusa Kralja, št. 226, Cleveland, O., plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

24. januarja: 40-letnica družva sv. Janeza Evangelista, št. 65, Milwaukee, Wis., v Harmonie dvorani.

27. januarja: Zabava družva sv. Genovefe, št. 108, Joliet, Ill., v Slovenija dvorani.

30. januarja: St. Vitus Boosters, Cleveland, O., plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

V JAMI VII GORI

(Nadaljevanje s 4 strani)

menkasto blede mrak zgodnjega večera je legal na množico. Droben dežek je začel pršeti; ljudje so ostali. Plahi pogledi so obkrožali Renato. "Inznerjeva nevesta — kako je pogumna, da je tako mirna" Čas je lezel dalje. Še zmeraj se je valil črn dim iz rova in je zavil vse vase ko v črni žalni pajčolan.

Iz čada se je iznenada izmotala postava s počasnimi koraki. Obleka je visela v cunjah, lasje so bili osmojeni. Drugi so se težavo vleklji seboj neko mrtvo truplo, nato še dva ranjenca, ki jima je kri curjala čez oči. Petra ni bilo med njimi. Pisalkica:

Preizkušena zdravila proti glavobolu

Mandel's Headache Tabs

1. Ustavi glavobolu
2. Uredi želodec
3. Ojači živce
4. Odpomoč ženskemu zdravju

CENA 50¢

MANDEL DRUG STORE SLOVENSKA LEKARNA

15702 Waterloo Rd. CLEVELAND, O. Pošljamo po pošti

Lastnik te lekarne je član družva sv. Jozefa št. 169 KSJ

OVLOGE v tej posojilnici

St. Clair Savings & Loan Co. 6235 St. Clair Ave. Cleveland 1878

Plačano obresti po 8%

St. Clair Ave. Cleveland, Ohio

ni, ognjeni kolobarji so migolali Renati pred očmi. "Kaj je s Petrom?" Grip ji je bilo zadržeto. Oddkod je prihajal glas, ki je povedal: "Vse rove se je zasul. Vse gori. Ni rešitve! Dva sta bila še notri; po ta dva je šel inženjer. Potem ga je podsulo." Mrtvaška tišina je

lešla tem besedom. Le svonček tvojniške kapelice je zastokal in ječal v molk.

Zuljave roke grčavih delavcev so se dvignile k čepicam. Renato je prevzela ena sama misel, "Dolžnost!" nato se je zgrudila ko mrtva delavcem k nogam. (H. V. Patera.)

Ameriška Domovina

je

SLOVENSKI DNEVNIK

ki izhaja

v Clevelandu vsak dan

razen ob nedeljah in praznikih

V njem dobite vse najnovejše svetovne novice, zanimive dopise in lepe romane. Naročite se na ta dnevnik, ki vam bot zvest tovariš ob dolgih večerih.

AMERIŠKA DOMOVINA

je slovenska unijaka tiskarna, ki izdeluje vsakovrstne tiskovine, točno in lično, pa po zmernih cenah.

6117 St. Clair Avenue

Cleveland, Ohio

KUHARSKA KNJIGA

Recipes of All Nations

(v angleškem jeziku)

RECEPTI VSEH NARODOV

Stane samo \$2.00

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani.

Recepti so napisani v angleškem jeziku, ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kaka jed posebno v navadi. Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v njem čimbolj izveždati in izpopolniti.

Naročite pri

KNJIGARNI SLOVENC PUBLISHING CO.

216 West 18th Street

New York, N. Y.

BUY U. S. DEFENSE BONDS!

Ali ste Vi

točno o vsem informirani, kot o novih zakonih, o tem in onem in o vseh dogodkih v svetu—Če niste, gre marsikaj mimo vas, kar bi morali vedeti in o čemer bi morali biti poučeni. Vse to vam nudi slovenski dnevnik

'Amerikanski Slovenec'

1849 West Cermak Rd. Chicago, Ill.

Naročite si ga in potujte z njegovo tiskano besedo po svetu in poučujte se o raznih dogodkih v svetu.

Stane letno samo \$6; polletno \$3; za Kanado in Chicago \$7 letno in za pol leta \$3.50.

Pišite čimpreje na upravo lista, da ga vam prične-mu pošiljati. Ne bodite brez doberga lista v hiši. Ne dopustite, da bi drugi preje zvedeli vse važne stvari, kakor vi.

BUY U. S. DEFENSE BONDS!

ZABAVNI KOTICEK

NAPREJ! NAPREJ!

(Velikomestna predpramlnka slika)

Zložil Kriškrajc

Na šenklairstkem tu vogalu, človek čudi se navalu, vse v lokal državnih vre, kjer prodaja žganje se: Naprej! Naprej!

V gosjem redu dolga vrsta se pomika prst do prsta, naj dežuje, naj sneži, vsakdo čaka govori: Naprej! Naprej!

Star možiček vpraša brata, kdaj odpro se vendar vrata, pajntek viske rad bi imel, da bil zopet bi vesel. Naprej! Naprej!

In za njim pa glej ženica z ročno torbico stopica, kvort "bourbona" za moža treba je, naj pije ga. Naprej! Naprej!

Dekle, vsa našminkana seveda v vrsti tudi stopa, gleda, pajnt pijače da dobi za "surprise" večerni si. Naprej! Naprej!

V dolgi vrsti nepreštetih fantje tudi tam so vneti, pint da žganja kupi vsak za priboljšek tak in tak. Naprej! Naprej!

Tik ob vrsti pa postave mož koraka, šteje glave, pazi, gleda vse skrbno, kaže s prstom jim tako: Naprej! Naprej!

Tam pri vratih te štacune. te uradnik hitro sune če preveč le rineš se, pa ti vrata kar zapre! Naprej! Naprej!

Srečen, oј kako smepljaje iz štacune pa stopaje vrača vsak se in drži, mero "njega" ko dobi. Naprej! Naprej!

Ravs doma je pa in hiba, če preveč se le nagiba kvort pijače žgane te, človek končno zvrne se! Nazaj, nazaj — —

HITLERJEVE SANJE

Dolfe Hitlerja nedavno huda "mora" je tlačila, pa pri tem je čudna sanjal, da pri njem sta zopet bila

Dva njegova kamerada: Hirohito, Mussolini, delali so si načrte po večerji dolgi, fini.

Delali načrte tajne, zemljevide in obrise: svet kako se bo delilo in izdalo mu predpise.

Dolfe pravi: "Jaz Evropo celo bodem komandiral, dosti zame,—saj pravično?! Arjce bom vse regiral.

"Mussolini, moj kompare, zemlje manjka tudi Tebi, Afriko dobil boš celo, kar skrbi se vseh iznebi!

"In Ti, dragi Hirohito, Azijo si vso zapiši, saj dovolj je res velika, Tebi spada, Tebi sliši."

Muso seže mu v besedo: "Nekaj Ti je šlo s spomina: Kdo Ameriko bo vladal, ki je \$\$\$ domovina?"

"Donnerwetter!" Dolfe pravi, "Yankedoodle, to državo, pa pustimo lepo v miru, ker preveč nam meša glavo!"

Vrednost papirja

"Pravijo, da je papir 'pripraven tudi za izdelovanje spodnje obleke, ki ti drži gorkoto."

"Prav imaš, jaz sem imel mortgage na hiši celih 20 let, in isti mi je večkrat povzročal potne srage."

FOR VICTORY

BUY UNITED STATES WAR BONDS AND STAMPS

OUR PAGE

"The Spirit of a Rejuvenated KSKJ"

ST. JOSEPH CADETS HAVE ACTIVE YEAR

Photo by A. F. Svetek

REMEMBER THE BOYS IN SERVICE
They Are Counting On You!

FROM THE SUPREME OFFICE OF KSKJ

Annual Meeting of the Supreme Committee
The annual meeting of the Supreme Committee is called for Monday morning at 9 o'clock, January 25th, 1943. The meeting will be held at the Home Office Building, 351 N. Chicago Street, Joliet, Illinois.

As provided under the by-laws, the entire Supreme Committee is to attend this annual meeting.

The order of the meeting will be as follows:
January 25th and 26th—Checking of books and other records by the Auditing Committee and the Supreme President.
January 27th — Meeting of the Finance Committee.
January 28th — The first session of the entire Supreme Committee.

Subordinate lodges having any petitions or complaints to be submitted to the Supreme Committee for consideration are requested to mail all such communications to the Home Office on or before January 22nd, 1943.

From the Supreme Office of the KSKJ,
Joseph Zalar, Supreme Secretary.

Letters from Our Boys in Service

Camp McCoy, Wis., Jan. 1, 1943.

I have written to some of my friends (some of whom are K. S. K. J. members) that are in the service and are scattered throughout the world. It is a pretty small world after all, to think that a few years ago I worked and played with some of these fellows and now they are thousands of miles away.

It felt good to get a letter from another member of St. Joseph's Lodge, No. 169, who is at present somewhere in the Solomon Islands area. In his letter he recalled some of the parties and picnics we attended only two years ago. He also wished that it would not be long before we could do the same. I wish the same to all my friends and fellow members of the KSKJ in the armed forces.

Anthony Nachtigal
S. P. (S.) 2nd Class
Shore Patrol
Naval Armory
Randolph St.
Chicago, Ill.

Leesburg, La.—It being some time back that I sent in a news item to the Glasilo, I shall once more bring to our friends outside Uncle Sam's Army a few news items that may be of interest to the membership.

Before going further, may it be stated that the Glasilo is still greatly appreciated, for it still brings to us memories from back home. It always gives us a chance to keep up with the doings of the organization as well as our lodges back home.

The last item was written in Hunter Field, Savannah, Ga., some time back. Since then a transfer has been made to Leesburg, Fla., where the 841st Engineer Aviation Battalion is now the Army Air Force School of Applied Tactics. With me are George Dezack, Joe Krall, and Pi Verch, all members of St. Jerome's Lodge of Strabane. Pi has branched off temporarily to the Orlando Air Base in Orlando. As the old saying goes, that the world is not so small after all, it is very true in this case, for with us at Leesburg are four other KSKJ members from the Steelton, Pa. society.

Our transfer to Florida is somewhat of a treat, for while most of our friends and families back home are freezing, we are enjoying the good summer heat wearing our summer clothes most of the time. The country here is very beautiful with its thousands of orange trees now bearing fruit as they never did before. Adding to the color of the country are the

Dear Editor:

I'm surely glad that you suggested that the KSKJ paper be sent to me here. I'm here now for almost three months and have not had an opportunity to meet other members, mostly because we are kept fairly busy. But it is good to read about the different affairs, our lodges, etc.

First of all I would like to wish all members of the KSKJ a Happy and Prosperous New Year. Secondly I would like to extend my appreciation and thanks to all my many friends for their well wishes and gifts which I received as I left for service in the armed forces. I also would like to thank the members of St. Mary's Lodge, No. 79, and the girls' basketball team for the generous gift.

Here at McCoy we have plenty of snow. It is located about 231 miles north of Waukegan. The scenery is just wonderful in this hilly country which is covered with white pine forests.

Will write more from time to time. Today is a holiday here, so we have a little time off.

I also met a fellow here from So. Chicago by the name of Janezich who also sends regards to Kay Jayers at Popovich's.

Pvt. John A. Cankar
Limited Service School
Co. 41 Barracks 2531
Camp McCoy, Wis.

Corp. Eddie Retel who is with the 227th M. P. O., Pakenham Station, New Orleans, La., writes to tell us that he saw the Sugar Bowl football game and enjoyed it, because it was a colorful event.

He also states that he has quite a tan.

"I hope all the boys in the service," he writes, "had a very nice Christmas and New Year, and hope that this war will be over by next Christmas or before."

"I bowl in two leagues, and have a 172 average in one, and 169 in the other. I hope I can keep it up. I also hope to be home some time in February or March, and perhaps see how nice the snow is in Chicago."

"I like reading the Glasilo, and I receive it every week."

"The next time I write, I hope to have more news for you. Please say hello to all the boys in the service, and extend them my hope that we will be back soon."

Dear Editor:

I'm surely glad that you suggested that the KSKJ paper be sent to me here. I'm here now for almost three months and have not had an opportunity to meet other members, mostly because we are kept fairly busy. But it is good to read about the different affairs, our lodges, etc.

PLEASED WITH ATTENDANCE, LODGE HAS SUCCESSFUL CHRISTMAS PARTY

Cleveland, O. — The St. Joseph Cadets, active group of St. Joseph's Society, No. 169, have participated in many programs since their debut June 7, which in itself was a program that will be long cherished in the memory of the cadets and active members.

On June 22 the Cadets had the honor of participating in the Slav Day program parade. Without a doubt the Slovenes were outstanding in their representation with their numerous drill teams.

In July the Cadets added color to the Yugoslav Day bill held in Euclid, O., and the following month participated in the Honor Roll dedication in St. Mary's Church.

In November the Blue and Gold girls took part in the Navy Day parade, and subsequently appeared on the program at the Yugoslav Congress held in Cleveland.

In addition to participating in programs sponsored by various groups, the Cadets also have the custom of standing guard at the home of any deceased member of the branch.

As a diversion the girls have organized a bowling team and roll in St. Mary's league.

The girls hope that other lodges will also organize drill teams. It would be wonderful to compete with others to see which lodge has the better team.

At the December elections the following were elected to office: Jennie Sulen, captain; Mary Svigel, lieutenant; Ann Perusic, secretary; Ann Jalovec, treasurer; Jennie Jalovec, reporter.

The Cadets at this time extend their thanks to the lodge committee — A. F. Svetek, Geo. Panchur, Mrs. Jennie Zagorc, Frank Matoh, and all others who helped make 1942 a successful year for the Cadets.

The well wishes of the Cadets for a fine year — 1943 — go to all members of the KSKJ throughout the world.

ASKS YOUNG PEOPLE TO AID IN LODGE WORK

Ambridge, Pa. — Another year has passed. Again we must look forward to a year of harder work.

So much depends upon the future of our societies. Many of our fellow-members are now in service — fighting for our country. Therefore, we must hold up the Union and keep up the morale for our men.

Members, why not make a resolution and say, "I shall attend every meeting if possible and do everything I possibly can, so when Johnnie comes

HOLIDAY VACATION PUTS CRIMP IN SCORES IN JOLIET GIRLS LEAGUE

Joliet, Ill. — After a two-week vacation, due to the holidays, all members of the Women's League came out full of vim and vigor last Thursday with intentions of starting the New Year right by climbing in average and hitting some high scores. But in spite of the good intentions, a low game every now and then is bound to pop up. And they really popped last Thursday.

The Peerless Printers clipped the Allen's Orange Crush two games. Low scores seemed to be the main dish on alleys 7

PLEASANT WITH ATTENDANCE, LODGE HAS SUCCESSFUL CHRISTMAS PARTY

St. Louis, Mo. — The annual meeting of Sacred Heart of Jesus Society, No. 70, was well attended. The committee that arranged the Christmas party and the luncheon is to be complimented. It certainly was a treat to see the parents and the children enjoy themselves at a gathering such as we had. John Tezak was awarded the \$25.00 War Bond.

The officers for 1943 are: August R. Prebil, president; Milton Seeman, vice president; Anton J. Skoff, secretary; Fr. Zlatarek, treasurer; Miss Anna Suljak, recording secretary; trustees: Charles Ruzicka, John Gabriel Jr., Mrs. Sophie Gabriel; Sick Committee: Mrs. Josephine Speck; Medical Examiner: Dr. Henry P. Graul, 2905 Cherokee St.

KOSMACH BOOSTERS IN WHITWASH VICTORY, OTHER STEVE QUINTS EDGE

Chicago, Ill. — The Kosmach Boosters turned the tables on the Dr. Grill five by taking three away from them in the local Steve Bowling circuit. The M. D.'s were in second place. For the Boosters Fr. Leonard was high with 568, and Louie Prah second with 514. For the losers Richard Arbanas went to town with 607 followed by his Dad Bill with 524.

Park View 2, Zeleznikar 1
The laundrymen took the Coalmen through the wringer by taking them for two games, Johnny Terselich leading with 517 and George Banich with 506. For the Coalmen Bill Necker topped the losers with 520 and Frank Gottlieb had a 452.

Monarch 2, Fidelity 1
The Monarch Beers showed the Electricians up by taking two games. Louie Kovacic with 554 and Francis with 520 led the attack. For the losers Frank Grill had 484 and Vernon Gyura 478.

Korenchan 2, Tomazin 1
Father and son teamed up in this tilt, for Buddy Bicek shot

FIGHTING IRISH, ST. MARYS WIN IN STRABANE NEW YEAR CAGE CARD

Strabane, Pa. — The Fighting Irish of the Kay Jay basketball league proved its claim to that name by winning a hard fought 33-31 contest from the Fordham Rams in a New Year's Eve contest while the Gaels of St. Mary's galloped on to an easy victory over the Dukes of Pittsburgh, 34-20.

Holding a 19-15 lead at half time, the Notre Dame cagers fought off the Rams' last half spur by sinking 14 points to the Rams' 19 to come out on top. Jimmy Cadez paced the Irish to victory with six goals for 12 points while Lou Progar, former Trinity star, registered 13 for the Rams in a desperate attempt to overhaul the early Irish lead. Vince Batista added 10 for the losers.

The Gaels of St. Mary's were forced to apply the pressure in the second half to overcome a fighting Duquesne team which held a 14-10 half time advantage. Holding the Dukes well in check by allowing them six points in the final half, the St. Mary's Gaels swished the hoop for 24 points to walk away with the game.

Tony Lavrich paced the Gaels with 16 points with Kaminsky adding 13 to the Gaels' cause.

JOLIET MEN'S SCORES UP AND DOWN AS PIN LEAGUE RESUMES BOWLING

Joliet, Ill. — After the two-week lay-off in the schedule on account of the holidays, the Joliet KSKJ Men's Bowling circuit swung into action with both good and bad scores. The highlight of the evening was the strong "strike" finish, in his second game, by Tony Golobitsch, captain of the Slovenic Coals, enabling his team to salvage one game from the league leaders, The Eagle Store.

Avsec Printers White-Wash Peerless Printers
The Avsec Printers started the New Year right by taking all three games from the Peerless Printers by scores of 821, 818, and 814 to 780, 740, and 785. The Peerless team has been in a slump for the last five weeks, and just can't seem to shake it off. Eddie Carpenter's 495 series was high for the winners and Rudy Pruss' 498 was tops for the losers.

Tezaks Scuttle White Fronts
The Tezak Florists came up with one of their good nights and took all three games from the White Front Liquors on scores of 884, 846, and 875 to 831, 816 and 836. Willard Kuhar's 580 and Gene Tezak's 562

ALLEY REFLECTIONS

Joey Horvath pulled off a couple of nice splits with his cannonball . . . he sure zooms the pellet down the lanes . . . and a little man at that . . . he has more pep and zip than bigger fellows . . . Eddie Carpenter is coming into his own . . . seems to have recovered his last year's bowling form . . . Joe Zalar Sr. sure shows the younger bowlers how to pull off the spares . . . hard to beat him at that game . . . Rudy Pruss and Capt. Louis Zeleznikar of the Peerless Printers sure have im-

ALLEY REFLECTIONS

Joey Horvath pulled off a couple of nice splits with his cannonball . . . he sure zooms the pellet down the lanes . . . and a little man at that . . . he has more pep and zip than bigger fellows . . . Eddie Carpenter is coming into his own . . . seems to have recovered his last year's bowling form . . . Joe Zalar Sr. sure shows the younger bowlers how to pull off the spares . . . hard to beat him at that game . . . Rudy Pruss and Capt. Louis Zeleznikar of the Peerless Printers sure have im-

ALLEY REFLECTIONS

Joey Horvath pulled off a couple of nice splits with his cannonball . . . he sure zooms the pellet down the lanes . . . and a little man at that . . . he has more pep and zip than bigger fellows . . . Eddie Carpenter is coming into his own . . . seems to have recovered his last year's bowling form . . . Joe Zalar Sr. sure shows the younger bowlers how to pull off the spares . . . hard to beat him at that game . . . Rudy Pruss and Capt. Louis Zeleznikar of the Peerless Printers sure have im-

FIGHTING IRISH, ST. MARYS WIN IN STRABANE NEW YEAR CAGE CARD

For the losers, eight points by Lesko and alpas was high.

Lineups:

Team	Player	G.	F.	P.
Fordham-31	Hostinsky, f	2	0	4
	Getzi, f	2	0	4
	Progar, c	6	1	13
	Batista, g	5	0	10
	Durkas, g	0	0	0
Totals	15	1	31	

Team	Player	G.	F.	T.
Notre Dame-33	Novak, f	4	1	9
	Enoch, f	0	0	0
	Cadez, c	6	0	12
	Meny, g	2	0	4
	Kirn, g	3	2	8
Totals	15	3	33	

Referee: Tomsic; umpire: Brezinski.

Team	Player	G.	F.	T.
St. Mary's-34	Sedmak, f	0	1	1
	Kaminsky, f	6	1	13
	Lavrach, c	7	2	16
	Tomsic, g	1	0	2
	Koboty, g	1	0	2
Totals	15	4	34	

Team	Player	G.	F.	T.
Duquesne-20	Lesko, f	3	2	8
	Bevec, f	1	0	2
	Patrick, c	0	0	0
	Talpas, g	4	0	8
	Yarkowsky, g	1	0	2
Totals	9	2	20	

JOLIET MEN'S SCORES UP AND DOWN AS PIN LEAGUE RESUMES BOWLING

Joliet, Ill. — After the two-week lay-off in the schedule on account of the holidays, the Joliet KSKJ Men's Bowling circuit swung into action with both good and bad scores. The highlight of the evening was the strong "strike" finish, in his second game, by Tony Golobitsch, captain of the Slovenic Coals, enabling his team to salvage one game from the league leaders, The Eagle Store.

Avsec Printers White-Wash Peerless Printers
The Avsec Printers started the New Year right by taking all three games from the Peerless Printers by scores of 821, 818, and 814 to 780, 740, and 785. The Peerless team has been in a slump for the last five weeks, and just can't seem to shake it off. Eddie Carpenter's 495 series was high for the winners and Rudy Pruss' 498 was tops for the losers.

Tezaks Scuttle White Fronts
The Tezak Florists came up with one of their good nights and took all three games from the White Front Liquors on scores of 884, 846, and 875 to 831, 816 and 836. Willard Kuhar's 580 and Gene Tezak's 562

ALLEY REFLECTIONS

Joey Horvath pulled off a couple of nice splits with his cannonball . . . he sure zooms the pellet down the lanes . . . and a little man at that . . . he has more pep and zip than bigger fellows . . . Eddie Carpenter is coming into his own . . . seems to have recovered his last year's bowling form . . . Joe Zalar Sr. sure shows the younger bowlers how to pull off the spares . . . hard to beat him at that game . . . Rudy Pruss and Capt. Louis Zeleznikar of the Peerless Printers sure have im-

ALLEY REFLECTIONS

Joey Horvath pulled off a couple of nice splits with his cannonball . . . he sure zooms the pellet down the lanes . . . and a little man at that . . . he has more pep and zip than bigger fellows . . . Eddie Carpenter is coming into his own . . . seems to have recovered his last year's bowling form . . . Joe Zalar Sr. sure shows the younger bowlers how to pull off the spares . . . hard to beat him at that game . . . Rudy Pruss and Capt. Louis Zeleznikar of the Peerless Printers sure have im-

Joliet Girls League

(Continued from page 7)

and 8. Agnes Govednik was high for the winners with a 473 series. Margaret Dolinshek climbed a couple of points by hitting a 130 average. The Allen's just couldn't get going. Capt. Vida Zalar was high with a 444 series.

The first place Verbiscer Press dropped two games to the Schlitz Beers, losing the second by just three pins. Mary Salesnik was high with a 438 series. Bernadette Bluth really started the new year right by hitting games of 114, 165, and 141, totaling a 420 series. The Verbiscer Press slowed down a bit in their scoring. Mayme Mutz was high with a series of 421. Gen Laurich chalked up a couple of nice games to total a 407 series.

The Tezak Florist team took two games from the Joliet Office Supply. Dot Zlogar, who has really been hitting high scores here of late, kept up her good bowling by marking up a 479 series. Ann Papesh climbed up each game and totaled a nice 475 series. The Joliet Office Supply team just can't seem to get going. Mayme Umek's 430 and Donna Wilhelm's 424 series were high for the losers.

The second place Hickory St. Markets trounced the Joliet Engineers twice. Gen Golobitsh was high for the winners with a 449 series. Terese Juric broke off a little bit of her jinx by totaling a series of 417. Kate Pryzybyski had a nice 156 in her second game. For the losers, Jo Stephen was high with a 453 series.

Quite a few high games were marked up during last Thursday's session: Ann Papesh 196, Agnes Govednik 193, Dot Zlogar 189, Mary Salesnik 185, Jo Stephen 174, 161, Mae Mutz 167, Bernadette Bluth 165, Gen Golobitsh 157, 158.

Splits were picked up by Mayme Umek who slid over the 5-10 and Jo Stephen the 7-9.

Thursday, Jan. 14, marks the end of the first half of the bowling season and the schedule is as follows: Joliet Office Supply vs. Hickory St. Markets; Joliet Engineers vs. Tezak Florists; Allen's Orange Crush vs. Verbiscer Press; Peerless Printers vs. Schlitz. The Snoop.

KSKJ Ladies' Bowling League

Standings	W.	L.	Pct.
Verbiscers	23	16	.590
Peerless Prints	21	18	.538
Hickory St.	21	18	.538
Schlitz Beers	20	19	.513
Joliet Eng.	19	20	.487
Tezak Florist	19	20	.487
Allen Orange	18	21	.462
Joliet Office	15	24	.385

MA AND THE AUTO

Before we take an auto ride Pa says to Ma, "My dear, Now just remember I don't need suggestions from the rear. If you will just sit still back there and hold in check your fright, I'll take you where you want to go and get you back all right. Remember that my hearing's good and also I'm not blind. And I can drive this car without suggestions from behind. If Pa should speed the car a bit some rigs to hurry past Ma whispers, "Do be careful now. You're driving much too fast." And all the time she's pointing out the dangers of the street And keeps him posted on the roads where trolley cars he'll meet. Last night when we got safely home, Pa sighed and said, "My dear, I'm sure we've all enjoyed the drive you gave us from the rear." — Selected.

MINNESOTA LODGE ELECTS VETERAN OFFICIALS ON SOCIETY BOARD

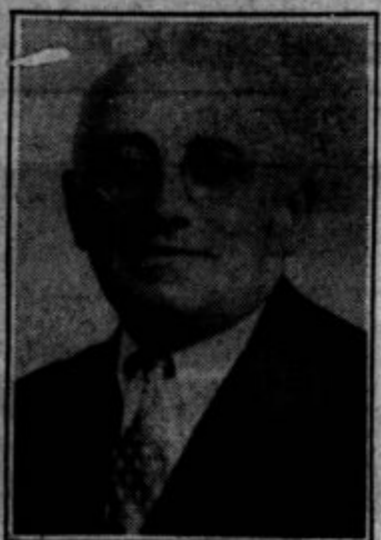

John Debelak

Eveleth, Minn. — The SS. Cyril and Methodius Society, No. 59, at its annual meeting elected the following: John Debelak, president; John Shukle, vice president; John Habjan, secretary; Frank Kvaternik, treasurer; Louis Indihar, recording secretary; trustees: Peter Maurine, Joseph Intihar, St., Frank Kausek; John A. Primozich, reporter.

Joseph Intihar Sr. who served as president for the past ten years was elected as a trustee. Brother Joseph certainly did a fine piece of work while he was the president of our society. The members appreciate all he has done, and congratulate him with hopes that he will continue with his fine work.

John Habjan, our earnest and faithful secretary, who has a difficult task to perform is

John Habjan

also entitled to congratulations for the work he has done. Bro. John has also served for 10 years. Members can ease his work by paying their dues on time, and also by attending the meetings. Meetings are held every second Sunday of the month. Members who cannot pay at the meeting can make payment at his home Sunday mornings from 9 to noon.

President Debelak requests that all members attend the meetings, so that the officers with the help of the members may guide the lodge to a successful year.

The members of No. 59 wish all KSKJ members, throughout the world a prosperous and healthy New Year, and hope above all that our boys in the service will return to us soon. John A. Primozich.

Joliet Men's Scores See-Saw

(Continued from page 7)

proved their bowling averages over last year . . . keep up the good work, boys . . . it makes a fellow happy to see that big radiant smile of Rudy Pruss or Johnny Azman . . . they're still trying to beat one another, so they can hand out the razzberries . . . Bill Speckman is still trying to roll that 600 series . . . hope you do it before the season ends . . . well, there is always one more chance . . . maybe next season if not this one . . . George Karl is now pumpling the pins . . . Matt Verbiscer is still the old reliable bowler . . . bowls about 160 average every week, never hot, never cold . . . Roy Keith is getting better control of his round-house . . . since becoming a papa, Willard Kuhar is an improved bowler . . . it seems that week in and out, Al Juric is always bowling about a 180 average, good each week for a 540 to 550 series . . . that's a real anchor-man and a dependable one . . . talking about improved bowlers, we must not forget to give a "rose" to Tony Buchar, who at present is averaging about 15 pins better than last year . . . Rev. Butala sure must have a good ball for "splits" . . . got a couple again the other night . . . talking about changing his style . . . not necessary, is a good bowler in the final stretch . . . and always "hot" as a tournament bowler . . . the close matches between Doc Zalar and Matt Slana . . . both employ the big, sharp hooks . . . once one wins, then the other . . . for a good 1-3 pocket bowler, you must go far to find one the equal of Gene Tezak . . . no wonder he is bowling at about a 180 average clip . . . Andy Kludovic's famous 2 and 1 saying: Two games good to one bad . . . hard to reach the 600 total by that route . . . Holiday visitors from the service's were: Frank "Heggie" Petan, Joe Skul, Joe and John Ramuta,

John Ramuta, Johnny Nemanich . . . the League Bowlers also got a very nice greeting card from Joe "Chick" Kuzma . . . thank you, Chick, wish you a lot of luck . . . and hope to see you boys back pretty soon, so we can have some more of the good old-fashioned bowling matches . . . next week's schedule: Slovenic Coals vs. White Fronts, Peerless Printers vs. The Eagle, and Tezak Florists vs. Avsec Printers . . . see you then.

Joliet KSKJ Men's Bowling League Standings

	W.	L.	Pct.
The Eagle	23	16	.590
Avsec Prints	20	19	.513
White Fronts	19	20	.487
Slovenic Coals	19	20	.487
Tezak Florists	19	20	.487
Peerless Prints	17	22	.436

SWEEPS FEATURE STRABANE LOOP

Strabane, Pa. — Sweeps were the order of the evening at the Kay Jay Girls bowling league meeting at the Brunswick alleys recently when the Majors and the Generals won two games each from the Lieutenants and the Colonels.

The leading Majors rolled games of 356 and 421 to top the Lieutenants' effort of 353 and 369 to keep the two-game lead advantage over the Generals. Julia Tomsic paced the winners with a total of 297 while Vic Tutin's 308 paced the losers.

In the Generals - Colonels clash, the Generals compiled scores of 326 and 369 to top the 296 and 352 scores of the Colonels. Irene Lesko led the winners with a 256 total while Anna Marie Potocher's 246 led the losers.

Standing of the teams:

	W.	L.	Pct.
Majors	18	4	.818
Generals	16	6	.727
Lieutenants	6	16	.272
Colonels	4	18	.181

PUEBLO JOES EXTEND WELCOME

Pueblo, Colo. — The holiday season saw many of our KSKJ boys home on furloughs and among those enjoying themselves were the following:
Pvt. James F. Zupancic, Battery C, 248 CA. HD. Ft. Worden, Wash.
Pvt. Edward J. Trontel, Mess Personnel Sqd. Barracks 541, Army Air Base, Sioux Falls, S. D.
Cpl. Bud "Bud" Mikatic, Co. C — 10 Q.M.R.C. Camp Lee, Va.
Cpl. Wm. "Bill" Mikatic, Hq. Det. 1st Regt. U. S. Army Q.M.R.T.C. Fort Warren, Wyo.
Pvt. Ray M. Ivan, Co. F, 378th Inf. Ft. Sam Houston, Tex.

We would like to take this opportunity of extending a welcome to all KSKJ servicemen

who are now or who may at some future date be stationed at the Pueblo Army Air Base. Up to this writing we have had the pleasure of making acquaintances with Cpl. Frank R. Fritz, 374th Bomb. Sqd., Army Air Base, Pueblo, Colo. (a member of the Knights and Ladies of Baraga, Milwaukee, Wis.) and Pvt. A. M. Jackse, 360th Base Hq. Sqd., Army Air Base, Pueblo, Colo. (a member of St. Florians, No. 44, So. Chicago, Ill.).

So how about it, boys? Just call on either Supreme President John Germ, 817 East C St., Phone 930, or Nick Mikatic, 208 East Mesa Ave., Phone 471. We KSKJ members here in Pueblo will do everything we can to make you all feel at home. We'll be waiting to hear from you!
Nick J. Mikatic.

PUEBLO LEAGUE RESUMES BOWLING

Pueblo, Colo. — After an absence of three weeks, we are here in the limelight again to give you an account of the latest going-on within the Pueblo St. Joe's bowling league.

The Cully Grocers came back to life again (could be that backer and Bro. Stanley Cully's pep talk to the boys was the spark that touched off the flame) by bowling over the Gem Liquors for three straight wins. Frank "Cracker" Krasovec and his mighty right arm blistered the maples last Sunday for 219, 210, and 217, for a total of 646.

Capt. Tony Wodishek of the Grocers also came through with fine games of 196, 190, and 184. Yours truly and Nick "Silent" Mihalco held back their usual high markers, saving them for the first place Blatniks, who at the present, are enjoying a comfortable 3-game lead. However, Coach Mihalco predicts that next Sunday will see a change in the standings. We certainly hope so. Joe Krall and Joe Mikatic collaborated for the losers by collecting 506 and 511, respectively.

Letters From Our Boys

(Continued from page 7)

thousands of poinsettias that are in full bloom now. Being dotted with lakes, makes this section one of the most beautiful districts in Florida.

As for army life, we are still on a seven-day basis and quite often on night performances. Undoubtedly the boys are sacrificing a great deal and giving the best of life that this horrible war may come to an end this year. All that we ask is that you do your share back home and we will certainly try to do more than that while we are in the service of this great country of ours.

As we take ourselves back home, we are still proud of that good old St. Jerome's Society in Strabane with its ladies' unit in the Queen of May Society. Its recent purchase of an additional \$3000 of War Bonds is certainly a move worth of all praise.

The boys are also grateful for the \$5 gift in cash that was presented as a Christmas present. With 52 boys in service now, everyone of us pledge that the good work back home will not be forgotten, and that with the spirit that prevails now, this second World War must come to an end this year. With this in mind, allow us to wish you all a very Happy and Prosperous New Year.

John Bevec
Joe Krall
Pi Verch
George DeZack
841st Eng. Avn. Bn.
Leesburg Service Center
Leesburg, Florida

Capt. Frank Zupancic of the Liquormen had an off day and had to be content with a 474. Better luck next time.

The Blatnik Tavern five kept in the winning column by taking two out of three from the Steve Grocers. Frank Krall and Johnny Glach starred for the Tavernmen, while Capt. "Moon" Kocman and Sepesi of the Steves assembled the best scores for the losers.

Next Sunday's schedule: Culligs vs. Blatniks; Steves vs. Germs.

Hasta la vista.
Nick J. Mikatic.

ANN SOCIETY ELECTS OFFICERS

Chisholm, Minn. — At the annual meeting of St. Ann Society, No. 156, held Dec. 23, the following officers were elected for the year 1943:

Mary Laurich, president; Anna Mahne, vice president; Mary Kosmerl, secretary; Agnes Hochevar, treasurer; Augusta Baraga, recording secretary; Frances Koscak, Frances Stonich; medical examiners: Dr. C. Jacobson and Dr. A. D. Klein.

As no affairs were held during 1942 by which the society could raise any funds, the members voted to have a 25 cent special assessment levied for the month of January, same to be paid by every member.

When there are 50 or more members present at a meeting of the society, there is always one who is lucky and receives one dollar. Agnes Meados was the award winner at the December meeting. Let's try to have another winner at the January meeting, and show our newly elected officers that we really appreciate all they do for the society. So we'll be looking for a good representation on Jan. 20th.

Wishing all members of the society, all the KSKJ members of all societies and the Supreme Officers a Happy and Prosperous New Year as well as a year of Peace.

Mary Kosmerl, sec'y.

Ask Youth Aid

(Continued from page 7)
home he will be proud of me!" Our new officers, I know, will try to do their best for the coming year.

On Jan. 17, the Good Shepherd Society, No. 183, will hold its first dance of the year. It will be held in the Church hall, featuring a popular orchestra. Members, please attend and make this dance a success.

A Happy and Prosperous New Year to all KSKJ members!

Stella Peltz, sec'y.

PITT LODGE ANNOUNCES NEW STAFF; VETERAN TREASURER EXPIRES

Pittsburgh, Pa. — At the December meeting of Mother of Seven Sorrows Society, No. 81, the following were elected to office for the year 1943:

Rev. Matthew Kebe, spiritual director; Frances Lokar, president; Constance Decman, vice president; Katherine Rogina, secretary; Mary Balkovec, treasurer; Justine Lokar, recording secretary; Trustees: Rose Modrich, president, Angelina Klobuchar, 1st trustee, Sida Jevnikar, 2nd trustee, Katherine Plantan, sick committee; Frances Lokar, athletic representative and "Our Page" reporter; Dr. Francis J. Arch and Dr. Ralph Fabian, medical examiners.

Mrs. Anna Solomon, who has been president of Lodge No. 81 for a number of years, had to resign because of ill health. Since Mrs. Solomon was such an active, aggressive, trustworthy and good president, I take this opportunity to thank her in the name of all the members for her untiring efforts and her loyalty to the lodge and its members at all times. Her work could never be repaid in a financial way, but we hope that she will accept our thanks with the sincerity in which we express it. We also hope that her health will improve rapidly and that within the course of the year she will feel strong enough to take over the reins of the lodge again. We hope, too, that Mrs. Solomon will continue to be an active member insofar as her health permits and that she will help the present committee in every way possible.

At this meeting it was also resolved that the amount of sick benefit to be paid sick members during the year 1943 will be continued as in the past year, that is, \$5 per week. If a member is not sick the full week, she will receive no benefits. For the member whose illness extends into the second week, it must again be a full week, or no benefits will be paid for the second week. So, the sick benefit will be paid to members only by weeks, and not by days. Members will please report themselves sick to

Mrs. Katherine Plantan, sick committee, and not to any other member of the committee. In this way there will be no error in the date when you reported yourself ill, and no delay in recording it.

It was also decided that the regular monthly meetings are to be held the third Sunday of the month promptly at 2 p. m. in the Slovenian Auditorium, 57th and Butler Street. Members are invited and requested to attend these monthly meetings. As they will start promptly at 2 p. m., no one will be delayed too long. The next regular monthly meeting is Jan. 17, 2 p. m.

Carried: that \$2 will be paid to two members who will stay at the wake of a member who dies and is in state in her own home. They will stay from midnight until six a. m. If the deceased member is at a funeral parlor this will not be necessary.

Members are requested to pay their assessments regularly, and if they are in arrears try to pay up their debt as soon as possible. A debt is a worry, and worry is not good for one's health, therefore it is advisable to get rid of the debt as soon as possible and begin to live a normal, healthy life which is much better than worry.

With deep regret we must inform readers of a very sad event. Mrs. Mary Balkovec, our treasurer, died suddenly Jan. 7. On Wednesday evening she bowed with the KSKJ Women's League and shortly after she returned home she was rushed to the hospital where she died a few hours later. This was very shocking news to her husband, family, members and the entire community. Mrs. Balkovec was a very active and trustworthy member of the society and will be sadly missed. I express my sympathy to the family in the name of all the members of Lodge No. 81, and pray that our patron, Mother of Seven Sorrows will help them in their sorrow and that she will also lead our sister, Mary, to eternal glory.

Frances Lokar.

U. S. SHARE THE MEAT CAMPAIGN

1. Meat is a good source of five important nutritive elements—protein, iron, thiamin (vitamin B-one), niacin (the so-called anti-pellagra vitamin), and riboflavin.

2. So far as protein goes, it is easy to supplement the restricted meats with alternate dishes. It simply means using more of the variety meats, poultry, milk, cheese (all kinds), eggs, fish, and legumes—dried peas and beans. Lentils, soybeans and peanuts—in the family's meals.

3. But it is nutritionally dangerous to think of meat solely as a protein food and choose alternate foods solely for protein content. As stated above, meat supplies other essential dietary values. Hence, if meat consumption is substantially reduced, it means increased emphasis on other foods in the diet besides the alternate protein foods. Very important in this respect are whole grain products (bread, flour, and cereals), enriched white bread and flour and restored cereal. All these products supply substantial quantities of thiamin, niacin, and iron. Dark green leafy vegetables, potatoes, peanuts, legumes—dried peas and beans, lentils, soybeans, should be stressed also as they contain the nutritive elements reduced by eliminating part of the meat from the diet.

4. From the standpoint of flavor the important thing to stress is spreading the taste of meat. Mix some meat and meat juice with other foods to make the flavor go farther. Use meat more often in the form of stews, hash, meatloaf, soup, etc., which give meat flavor to meals without requiring the use of large amounts of meat.

The Page Must Top!
The Page Must Lead!

Bonds or bondage? Buy U. S. Savings Bonds!

American freedom
Or else Japanedom—
Of which are you leader?
Be a victory bond!

Illustration by G. S. Coe
BUY WAR BONDS AND STAMPS
U. S. Treasury Department